

Hallituksen esitys Eduskunnalle Kansainvälisen työkonferenssin 51. istuntokaudellaan vuonna 1967 hyväksymistä yleissopimuksista ja suosituksista.

Kansainvälinen työjärjestö (ILO) piti vuonna 1967 tavanmukaisen yleiskokouksensa, 51. Kansainvälisen työkonferenssin, jossa Suomea edusti työjärjestön perussäännössä edellytetty hallituksen, työnantajain ja työntekijäin edustajien muodostama valtuuskunta. Konferenssi hyväksyi kaksi yleissopimusta ja neljä suositusta. Yleissopimuksista toinen koskee työntekijäin kannettavaksi tarkoitetun taakan enimmäispainoa ja toinen työkyvyttömyys-, vanhuus- ja jälkeenjääneiden etuuksia. Suosituksista ensimmäinen koskee työntekijäin kannettavaksi tarkoitetun taakan enimmäispainoa, toinen yrityksen johdon ja työntekijäin välistä tiedotustointia, kolmas valitusten tutkimista yrityksessä niiden selvittämistä silmällä pitäen ja neljäs työkyvyttömyys-, vanhuus- ja jälkeenjääneiden etuuksia.

Kansainvälisen työjärjestön perussäännön 19 artiklan 5 a kohdan mukaisesti on kysymyksessä olevat yleissopimukset lähetetty kaikille jäsenvaltioille sopimusten mahdollista ratifiointia varten. Samoin on suositukset perussäännön mainitun artiklan 6 a kohdan mukaisesti lähetetty jäsenvaltioiden tutkittaviksi siinä tarkoituksessa, että niitä ryhdyttäisiin toteuttamaan kansallisella lainsäädännöllä tai muulla tavoin. Perussäännön saman artiklan 5 b ja 6 b kohdan mukaisesti saatetaan kysymyksessä olevat sopimukset ja suositukset Eduskunnan käsiteltäviksi niiden johdosta mahdollisesti tarpeelliseksi katsottaviin toimenpiteisiin ryhtymiseksi.

Yleissopimusten suomenkielille käännetty tekstit samoin kuin niiden alkuperäistekstit englanninkielisinä ovat tämän esityksen liitteissä A ja B. Suositusten suomenkieliset tekstit ovat liitteissä C, D, E ja F.

Työntekijän kannettavaksi tarkoitetun taakan enimmäispainoa koskeva yleissopimus (n:o 127).

Ennen tämän yleissopimuksen hyväksymistä oli Kansainvälisen työjärjestön piirissä tutkittu

kysymystä varsin laajasti. Ensimmäisen kerran asia oli esillä järjestön asiantuntijakokouksessa vuonna 1964, ja sen jälkeen sitä valmisteltiin vielä teknillisessä konferenssissa vuonna 1966. Erityisen vaikeasti ratkaistavina seikkoina näissä kokouksissa pidettiin mm. enimmäispainon sekä säännöllisen lääkärintarkastuksen määräämistä koskevia kysymyksiä. Sen vuoksi katsottiin, että sopimuksessa tulisi määritellä varsin yleisluontoisesti ne periaatteet, joita työntekijän kannettavaksi tarkoitetun taakan enimmäispainoa vahvistettaessa olisi noudatettava.

Kysymyksessä olevan yleissopimuksen oleellisinä sisältönä on, että sitä sovelletaan ainoastaan niillä elinkeinoelämän aloilla, joiden osalta asianomainen jäsenvaltio ylläpitää ammattientarkastusjärjestelmää. Sopimuksessa on varsinaisesti neljä periaatetta, joita on noudatettava säännöllisessä taakkojen käsinkuljetuksessa. Ensimmäiseksi määrätään, että ketään työntekijää ei ole vaadittava kuljettamaan eikä kenenkään työntekijän ole sallittava kuljettaa säännöllisesti käsin niin painavaa taakkaa, että se vaikuttaa haitallisesti hänen terveyteensä ja turvallisuuteensa. Samalla on tätä periaatetta sovellettaessa otettava huomioon kaikki työhön liittyvät olosuhteet. Toiseksi on kunkin jäsenvaltion ryhdyttävä asianmukaisiin toimenpiteisiin sen varmistamiseksi, että jokainen muiden kuin kevyiden taakkojen käsinkuljetukseen määrätty työntekijä saa sitä ennen tarpeellista ja riittävää koulutusta tai opetusta työmenetelmien osalta, jotta suojattaisiin terveyttä ja välttyttäisiin tapaturmilta. Kolmanneksi tulee jäsenvaltioiden pitää huolta siitä, että taakkojen käsinkuljetuksen rajoittamiseksi ja helpottamiseksi käytetään asianmukaisia teknisiä apulaitteita mahdollisimman suuressa määrin. Neljänneksi on vielä valvottava, että rajoitetaan naisten ja nuorten työntekijöiden määräämistä suorittamaan muuta kuin kevyiden taakkojen käsinkuljetusta. Samalla olisi pidettävä huoli siitä, että milloin edellä mainittuja työntekijäryhmiä käytetään säännölliseen taakkojen

käsinkuljetukseen, on taakkojen enimmäispainon oltava selvästi alempi kuin aikuisten miespuolisten työntekijöiden kuljetettaviksi tarkoitettut taakat. Näiden pääperiaatteiden lisäksi edellytetään sopimuksessa vielä, että jäsenvaltioiden on lainsäädäntöteitse tai vallitsevan käytännön taikka kansallisten olosuhteiden mukaisesti sekä neuvottelemalla asiasta edustavimpien työmarkkinajärjestöjen kanssa ryhdyttävä tarpeellisiin toimenpiteisiin sopimuksen määräysten täytäntöönpanemiseksi.

Harkittaessa yleissopimuksen mahdollista ratifiointia Suomessa ja sen soveltamista voidaan vertailltavaksi ottaa työturvallisuuslaki (299/58), työsopimuslaki (320/70), laki nuorten työntekijäin suojelusta (669/67) ja laki, jolla kielletään pitämästä nuoria naisia eräissä lastaus- ja purkaustöissä (105/30).

Voidaan todeta, että Suomessa ylläpidetään ammattientarkastusjärjestelmää kaikilla elinkeinoelämän aloilla. Ne säännökset, joiden Suomessa voidaan katsoa koskevan kyseessä olevaa työturvallisuuden alaa, ovat yleisluontoisia. Täten työturvallisuuslaissa ei ole mainintaa yleissopimuksen 3 artiklan eli ensimmäisen periaatteen kohdalla esitetystä taakan käsinkuljettamisesta. Kuitenkin mainitun lain 9 §:n voidaan katsoa sivuavan tätä periaatetta ja lainkohdan henki vastaa artiklan sisältöä. Sanotussa pykälässä säädetään otsakkeella työnantajan ja työntekijän yleiset velvollisuudet, että työnantajan on tarkoin otettava varteen kaikki, mikä työn laatuun, työolosuhteisiin, työntekijän ikään, sukupuoleen, ammattitaitoon ja hänen muihin edellytyksiinsä katsoen kohtuudella on tarpeellista työntekijän suojelemiseksi joutumasta työssä alttiiksi tapaturmille ja saamasta työn johdosta haittaa terveydelleen eli kunkin työntekijän henkilökohtaiset edellytykset. Työsopimuslain 32 § sisältää vastaavansisältöisen säännöksen. Vaikka yleissopimuksessa esitetty perusnäkemys taakan enimmäispainoa koskevasta pääkysymyksestä on hyväksyttävissä, muodostaa taakan paino kuitenkin ainoastaan osan niistä seikkoja, jotka voivat olla omiaan vaarantamaan terveyttä kantamisen yhteydessä. Tärkeitä tekijöitä ovat myös yksilön voimakkuus, kunto, nosto- ja kantamistekniikka, taakan laatu, työtahti ja kantomatkan pituus. Lisäksi vaikuttavat työpaikan olosuhteet sekä sellaiset tekijät kuin lämpö ja ilman kosteus. Näitä seikkoja ei ole huomioitu yleissopimuksessa, mutta asiaa

on kosketeltu taakan enimmäispainoa koskevan suosituksen 13 kohdassa. Edellä mainittu lainkohta peittää niinikään 4 artiklan sisällön.

Yleissopimuksen 5 artiklaan otettua toista periaatetta sivuaa työturvallisuuslain 34 §, jossa säädetään, että työntekijälle on annettava työn laadun ja työolosuhteiden edellyttämää opetusta ja ohjausta työssä sattuvan tapaturman sekä työstä aiheutuvan sairastumisen vaa- ran välttämiseksi.

Sopimuksen 6 artiklaa vastaavaa kolmannen periaatteen mukaista määräystä, jonka tarkoituksena on helpottaa taakkojen käsinkuljetusta asianmukaisia teknisiä apuvälineitä käyttäen siinä laajuudessa kuin mahdollista, ei maamme lainsäädännössä ole.

Meillä ei myöskään ole yleisesti toteutettu 7 artiklassa säädettyä neljättä periaatetta eli suoranaisia rajoituksia naisten käyttämisessä raskaiden taakkojen käsinkuljetukseen. Lain, jolla kielletään pitämästä nuoria naisia eräissä lastaus- ja purkaustöissä, 1 §:ssä säädetään, ettei kahtakymmentäyhtä vuotta nuorempaa naista saa pitää Suomen ja ulkomaan satamain välillä liikennettä välittävän aluksen lastaus- ja purkaustöissä eikä myöskään muun aluksen lastaus- ja purkaustöissä niissä satamissa tai osissa satamaa, jotka sosiaali- ja terveysministeriö määrää. Mainitun lain perusteluista käy ilmi, että satamatöitä oli pidetty nuorille naisille liian raskaina ja muuten sopimattomina sekä siveellisessäkin suhteessa vaarallisina.

Laki nuorten työntekijäin suojelusta ei myöskään määrittele taakan enimmäispainoa. Työnantaja velvoitetaan mainitun lain 4 §:ssä huolehtimaan siitä, että työ ei ole nuoren eli kahdaksatoista vuotta nuoremman työntekijän ruumiilliselle, henkisellet tai siveelliselle kehitykselle vahingoksi sekä ettei se vaadi suurempaa ponnistusta kuin hänen ikänsä ja voimiansa katsoen on kohtuullista. Työnantajan on lisäksi huolehdittava, että nuori työntekijä, jolla ei ole työhön tarvittavaa ammattitaitoa ja kokemusta, saa opetusta ja ohjausta työhönsä sekä työolojen, ikänsä ja muiden ominaisuuksiensa edellyttämää henkilökohtaista opastusta niin, että hän välttyy aiheuttamasta tapaturman vaaraa itselleen tai muille.

Asetus nuorten työntekijäin käyttämisestä vaarallisiin töihin (212/72) sen sijaan kieltää selvästi käyttämästä nuorta työntekijää sellaisessa työssä, joka on hänen kehitykselleen va-

hingoksi tahi joka vaatii häneltä suurempaa ponnistusta tai vastuuta kuin hänen ikänsä ja voimiinsa katsoen on kohtuullista. Tällaista työtä on mm. käsin suoritettava tavarain lastaus-, purkaus-, kuljetus- ja muu siirtotyö käsiteltävien kappaleiden painon yleensä ollessa 20 kiloa suurempi tai, milloin työntekijä on naispuolinen, 15 kiloa suurempi.

Yhteenvedon voidaan todeta, että 7 artiklan 1 kohdan naisten käyttämistä kuljetustyöhön koskee rajoitusta ei ole meillä toteutettu, koska on katsottu, että henkilökohtainen suorituskyky iästä ja sukupuolesta riippumatta ensisijaisesti ratkaisee millaisia vaatimuksia kohdistetaan yksilöön. Kyseessä olevan alan työturvallisuutta koskevien säännösten tarkoitus vastaa lähinnä yleissopimuksen 3 artiklan sanamuotoa.

Puheena olevan yleissopimuksen johdosta on pyydetty lausunnot Työterveyslaitokselta, Suomen Työnantajain Keskusliitolta, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestöltä sekä Toimihenkilö- ja Virkamiesjärjestöjen Keskusliitolta. Asia on ollut käsiteltävänä myös Suomen ILO-neuvottelukunnassa.

Hallitus toteaa saamansa selvityksen perusteella, ettei Suomen lainsäädäntö vielä täysin vastaa puheena olevan, työntekijän kannettavaksi tarkoitettua taakan enimmäispainoa koskevan yleissopimuksen määräyksiä ja esittää, ettei yleissopimusta sen vuoksi olisi ratifioitava.

Työntekijän kannettavaksi tarkoitettun taakan enimmäispainoa koskeva suositus (n:o 128).

Suositus on laadittu täydentämään enimmäispainoa koskevaa yleissopimusta. Suosituksen soveltamisala on laajempi kuin yleissopimuksen ja se käsittää elinkeinoelämän kaikki alat. Yleissopimuksen koskiessa ainoastaan säännöllisiä käsinkuljetuksia, suositus koskee myös tilapäisiä käsinkuljetuksia.

Suosituksen tarkoituksena on olla suuntaa antavana hallituksille sekä työnantajain ja työntekijöiden järjestöille yleissopimuksen periaatteiden soveltamisessa.

Kuten edellä yleissopimuksen käsittelyn yhteydessä todettiin, Suomen työturvallisuuslain säädäntö ei täytä yleissopimuksen asettamia vaatimuksia. Koska suosituksessa käsitellään sopimusta pitemmälle meneviä turvallisuustoimen-

piteitä, lainsäädäntömme vielä vähemmässä määrin vastaa suositusta.

Esimerkiksi suosituksen IV osassa edellytetään, että on vaadittava työhönsoveltuvuutta koskevan lääkärintarkastuksen suorittamista, mikäli on mahdollista ja asianmukaista, ennen kuin työntekijä määrätään suorittamaan säännöllisesti taakkojen käsinkuljetusta. Sen lisäksi on tarpeen mukaan suoritettava aika ajoin uusi lääkärintarkastus. Suomessa valtioneuvosto voi työturvallisuuslain 44 §:n nojalla määrätä, milloin työn katsotaan aiheuttavan erityistä sairautumisen vaaraa, että työnantajan on kustannuksellaan toimituttava työntekijöihin lääkärintarkastus määrättyä ajassa työhön ottamisen jälkeen ja että lääkärintarkastus on uusittava määrääjain työsuhteen kestäessä tai ammattien tarkastajan niin määrätessä. Säännös ei näin ollen sellaisenaan vastaa suosituksen määräyksiä, ja lääkärintarkastusvaatimus on Suomessa vaikeasti toteutettavissa, ennen kuin yleinen työpaikkaterveydenhuolto on saatu aikaan. Suosituksen VI osassa säännellään miesten, naisten ja nuorten työntekijöiden käsinkuljetettavien taakkojen enimmäispainoedellytyksiä. Tässä osassa on niinkään määräyksiä nuorten työntekijöiden alimmasta ikärajaista ja siinä yhteydessä säädetään, että milloin taakkojen käsinkuljetukseen vaadittu vähimmäisikä on 16 vuotta alempi, on ryhdyttävä mahdollisimman nopeasti toimenpiteisiin sen nostamiseksi tähän ikärajaan sekä asteittain 18 vuoteen. Mainittakoon, että Suomessa saadaan eräin poikkeuksin lain mukaan ottaa työhön henkilö, joka on täyttänyt tai saman kalenterivuoden aikana täyttää 15 vuotta. Suosituksen mukainen aikuisten miestyöntekijöiden käsin kuljetettavaksi hyväksytty enimmäispaino on 55 kiloa. Aikuisille naistryöntekijöille ja nuorille työntekijöille enimmäispainon tulee olla selvästi alempi kuin aikuisille miestyöntekijöille määrätty enimmäispaino. Suomen lainsäädäntö sisältää vain nuorten osalta määräyksiä käsin kuljetettavien taakkojen enimmäispainosta. Meillä ei myöskään ole tällä alalla naistryöntekijöihin kohdistuvia suoranaisia rajoituksia muussa lainsäädännössä paitsi laissa, jolla kielletään pitämästä nuoria naisia eräissä lastaus- ja purkaustöissä. Tämä vastaa nykyaikaista tavoitetta naisten ja miesten tasa-arvoisuudesta työmarkkinoilla. Rajoituksia sisältävillä säännöksillä on vaikutuksia miesten ja naisten väliseen kilpailuun työmarkkinoilla.

Kysymyksessä on suositus, jonka kohdalla Suomen lainsäädännön mukaan ratifiointi ei voi tulla kysymykseen. Hallitus esittää, ettei suositus tässä vaiheessa antaisi Eduskunnan taholta aihetta enempiin toimenpiteisiin.

Yleissopimus (n:o 128), joka koskee työkyvyttömyys-, vanhuus- ja jälkeenjääneiden etuuksia.

Kysymyksessä oleva yleissopimus käsittää kolme tärkeätä eläketurvan muotoa, nimittäin työkyvyttömyys-, vanhuus- ja jälkeenjääneiden eläkkeet. Siinä on kaikkiaan seitsemän osaa, joissa on yhteensä 46 artiklaa, sekä lisäksi loppuartiklat 47—54. I osa käsittelee yleisiä määräyksiä, II osa sisältää työkyvyttömyys-etuuksia, III osa vanhuuseläkkeitä ja IV osa jälkeenjääneiden etuuksia koskevat määräykset. Osat V ja VI käsittävät kaikille eläkelajeille yhteisiä määräyksiä. Yleissopimus määrittelee mm. kunkin eläkemuodon ulottuvuuden, ne tapahtumat, jotka antavat oikeuden eläkkeeseen, eläkkeen saamisen ehdot täysimääräisyyden sekä vähennetyn eläkkeen osalta, eläkkeen vähimmäismäärän ja epäämisen, lakkauttamisen tai keskeyttämisen ehdot. Kukin eläkelaji on mahdollista ratifioida erikseen, mikäli jäsenvaltio samanaikaisesti ryhtyy soveltamaan osia I ja VII.

Yleissopimuksen soveltamisalan osalta on mahdollista valita jokin muoto kolmesta vaihtoehdosta. Ensimmäisen eli a kohdan mukaan sopimuksen piiriin kuuluvat kaikki työntekijät. Poikkeuksen muodostavat eräät henkilöt, joiden työ on tilapäistä tai joiden yhteismäärä ei ylitä 10 % kaikista turvattavista työntekijöistä. Seuraavan eli b kohdan mukaan sopimus koskee määrättyjä väestöryhmiä, jotka käsittävät vähintään 75 % ansiotyössä olevan väestön kokonaismäärästä ja viimeisen eli c kohdan mukaan sopimuksen piiriin kuuluvat kaikki asukkaat tai ne asukkaat, joiden varat eläkkeellä ollessa eivät ylitä tiettyä rajaa. Mikäli jonkin jäsenvaltion talouselämä ei vielä ole riittävän kehittynyt, se voi ratifioida sopimuksen eräin väliaikaisin poikkeuksin, mikäli turvaa saavien piiri käsittäisi vähintään 25 % kaikista työntekijöistä tai vähintään 50 % teollisuusyritysten työntekijöiden kokonaismäärästä.

Yleissopimuksessa tarkoitetaan työkyvyttömyydellä sellaista kyvyttömyyttä ansiotyöhön, joka todennäköisesti on pysyvää tai joka jatkuu

edelleen tietyn pituisen työkyvyttömyyden jälkeen. Vanhuuseläkkeen ikäraja ei saa olla 65 vuotta korkeampi. Eläkeikä voi kuitenkin olla korkeampi, mikäli sille on väestöpoliittisesti, taloudellisesti ja sosiaalisesti olemassa tilastojen perusteella asianmukaisia perusteita. Jos määrätty ikä on 65 vuotta tai sitä korkeampi, on ikärajaa alennettava niiden henkilöiden osalta, jotka ovat työskennelleet sellaisissa ammateissa, jotka kansallisessa lainsäädännössä on nimenomaan vanhuuseläkettä silmällä pitäen katsottu rasittaviksi tai epäterveellisiksi. Jälkeenjääneiden etuuksien kannalta edellytetään sopimuksessa, että ainakin leskivaimolle ja lapsille turvataan toimeentulomahdollisuudet perheen huoltajan kuoleman jälkeen.

Mitä tulee sopimuksessa määrättyihin eläkemääriin, pidetään niiden perustana kunkin eläkelajin kohdalla tietyn tyyppiperheen eläketuloa, jota verrataan samanlaisen perheen saamaan tuloon ennen eläketapahtumaa. Tällöin otetaan huomioon myös eläketulon ja vastaavasti aikaisemman ansiotulon osalta ne perheavustukset, joita tällaiselle perheelle sosiaaliturvajärjestelmän perusteella maksetaan. Työkyvyttömyysetuuksien kohdalla tyyppiperheen muodostavat mies, vaimo ja kaksi lasta, vanhuuseläkkeiden kohdalla mies, jolla on eläkeikäinen vaimo, sekä jälkeenjääneiden etuuksien kohdalla leskivaimo ja kaksi lasta. Yleissopimuksessa edellytetään, että tyyppiperheen olisi saatava eläkkeinä ja perheavustuksina työkyvyttömyystapauksissa vähintään 50 %, vanhuuseläketapauksissa vähintään 45 % ja jälkeenjääneiden etuuksien osalta samaten 45 % siitä tulosta, joka vastaavalla perheellä oli ollut ennen eläketapahtumaa.

Nimenomaan työkyvyttömyysetuuksien osalta on lisäksi mainittava, että yleissopimuksen mukaan kunkin jäsenvaltion, johon nähden tämä sopimuksen osa on voimassa, tulee järjestää kuntoutusta, jonka tarkoituksena on valmentaa vammaisen henkilö kykeneväksi, mikäli mahdollista, harjoittamaan aikaisempaa ammattiaan, tai, jos se ei ole mahdollista, tekemään muuta hänen taipumuksilleen ja kyvyilleen parhaiten soveltuvaa ansiotyötä sekä ryhtyä toimenpiteisiin, joilla edistetään vammaisten henkilöiden sijoittamista sopivaan työhön.

Lopuksi voidaan vielä mainita, että ratifioivan jäsenvaltion on eräin ehdoin mahdollista poiketa tietyistä yleissopimuksen määräyksistä,

mikäli sen sosiaaliturvajärjestelmä käsittää suuren osan ansiotyössä olevista henkilöistä ja turvaa näille henkilöille paremmat etuudet kuin yleissopimuksessa on edellytetty.

Mitä tulee yleissopimuksen määräyksiin Suomen osalta voidaan todeta, että sosiaalivakuutusjärjestelmämme suurimmaksi osaksi vastaa sopimuksen määräyksiä. Seuraavassa tarkastellaan lähinnä niitä säännöksiä, joista on esitetty epäilyksiä yleissopimuksen ratifioimisen suhteen.

Sopimuksen 13 artikla edellyttää ilmeisesti, että lakisääteisesti määritellään, millä ehdoilla kuntoutusta annetaan. Kansanterveyslaki (66/72) velvoittaa kunnat mm. järjestämään lääkinnällisen kuntoutuksen. Lisäksi sekä työeläke- että kansaneläkepuolella on laissa vain mainittu, että lääkintähuoltoa, koulutusta ja kuntoutusta voidaan antaa. Kuntoutuksesta on edelleen täsmällisempiä säännöksiä invalidihuoltolaissa, jonka mukaan tarkoitukseen voidaan myöntää myös valtionapua. Sairaus- ja liikennevakuutuslaissa on samoin kuntoutukseen liittyviä säännöksiä.

Sopimuksen 15 artiklan mukaan on ikäraja alennettava määrätyin ehdoin henkilöiden osalta, jotka ovat harjoittaneet ammattia, jonka kansallisessa lainsäädännössä katsotaan olevan rasittava tai epäterveellinen vanhuuseläkkeen myöntämisen kannalta.

Säännöksiä porrastetusta eläkeiästä on lähinnä valtion eläkeasetuksessa (611/66) ja kuntien eläkesäännöissä. Siten on asetuksessa yleisestä eläkeiästä poikkeavia eläkeikäryhmiä, joista mainittakoon esimerkin vuoksi seuraavat:

- 55 vuotta veturinkuljettaja tai -lämmittäjä, sukeltaja, linja-autonkuljettaja, luotsi merenrannikolla.
- 58 vuotta sairaanhoitaja, mielisairaanhoitaja, apuhoitaja ja eräät poliisissa ja tullivartiolaitoksessa sekä vajaamielislaitoksissa ja koulukodeissa palvelevat henkilöt.
- 60 vuotta osastonhoitaja ja erikoissairaanhoitaja ja vastaavanlainen, milloin tehtävään vaaditaan sairaanhoitajan tai sitä vastaava koulutus, kuorma-auton, tiehöylän tai raivaustraktorinkuljettaja taikka raskaan kaivukoneen tai radantukemiskoneen

käyttäjä, valtionrautateiden rautatie-rakennusosaston ruumiillista työtä tekevä työntekijä, naispuolinen työntekijä raskaassa ruumiillisessa työssä tehtaassa, konepajassa, varikolla, varastossa tai rata-, tie- tai muussa rakennustyössä.

Julkista sektoria lukuunottamatta ei ole vielä olemassa muuta lakisääteistä eläkeiän porrastamista raskaiden ammattien osalta. Eläkeiän porrastamisesta on kuitenkin käyty viime aikoina neuvotteluja mm. työmarkkinajärjestöjen välillä.

Sopimuksen 32 artiklan mukaan voidaan etuutta alentaa tai lakkauttaa, kun vakuutus-tapahtuma on aiheutunut asianomaisen henkilön karkeasta ja tahallisuudesta väärinkäytöksestä. Tämä sanonta rajoittaa eläkeoikeuden supistamis-mahdollisuuden koskemaan vain todella vakavia tahallisuustapauksia. Meillä käytetään asianomaisissa laeissa sellaisia sanontoja kuin "tahallaan" tai "törkeällä tuottamuksella" tai "tahallisesti ja sitä tarkoittaen". Myös kansaneläkelain 24 §:ssä mainitaan törkeän huolimattomuuden tai päihtymyksen myötävaikutus etuuden saantia rajoittavana tekijänä 65 ikävuo-den saavuttamiseen saakka.

Sopimuksen 2 artiklan mukaan on mahdollista jättää soveltamatta mm. IV osan määräyksiä jälkeensä jääneiden etuuksista. Perhe-eläkkeiden osalta voisi ratifioinnin esteeksi katsoa sen, että 40 vuoden ikäraja on lapsettomien leskien kohdalla voimassa myös työkyvyttömiä leskien osalta. Tulkinnanvaraisia kohtia ovat myös perhe-eläkkeen jatkamismahdollisuuden puuttuminen opiskelevilta lapsilta, erityyppisten edunsaajaperheiden eläkkeiden suhde, kysymys erityislapsilisien indeksikorotuksista ja eräät eläkeoikeuden rajoittamista koskevat säännökset.

Sopimuksen 42 artiklan mukaan jäsenvaltio, joka antaa turvaa vähintään 85 prosentille ansiotyössä olevasta väestöstä, voi poiketa tietyistä II, III ja IV osan määräyksistä ehdolla, että kysymyksessä olevan osan nojalla maksettujen etuuksien yhteissumma on vähintään 110 prosenttia niiden etuuksien yhteissummasta, jotka saataisiin soveltamalla kysymyksessä olevan osan kaikkia määräyksiä.

Meillä eläkejärjestelmä vanhuus-, työkyvyttömyys- ja perhe-eläkkeiden osalta maksaa jokai-

sessä eläkelajissa erikseen sellaisia etuuksia, jotka ovat sanottua korotettua rajaa suuremmat. Sekä kansaneläke- että työeläkejärjestelmässä tosin on eläkkeen saamiseen nähden eräitä vähäisiä rajoituksia, jotka saatetaan tulkita ankaramminkin kuin eräät 32 artiklan kohdat etuuden alentamisesta asianomaisen henkilön rangaistavan teon tai karkean ja tahallisen väärinkäytöksen johdosta. Voidaan kuitenkin katsoa, että koko yleissopimuksen VI osa muodostaa täydennyksen osiin II—IV siltä osin kuin määräykset ovat täsmälleen samat kaikkiin osiin nähden, joten tähänkin artiklaan voitaisiin soveltaa 42 artiklan mukaista poikkeusta. Mainittakoon, että pohjoismaista Ruotsi ja Norja ovat ratifioineet sopimuksen sellaiseen.

Puheena olevan yleissopimuksen johdosta on kuultu kansaneläkelaitosta, Eläketurvakeskusta, Suomen Työntekijäin Keskusliittoa, Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestöä sekä Toimihenkilö- ja Virkamiesjärjestöjen Keskusliittoa. Asia on ollut käsiteltävänä myös Suomen ILO-neuvottelukunnassa.

Lausunnon antajista Suomen Työntekijäin Keskusliitto on katsonut, ettei lainsäädäntöemme täytä yleissopimuksessa asetettuja vaatimuksia tapauksissa, joissa on kysymys kuntoutuksesta (13 artikla), työn rasittavuuden tai epäterveellisyyden perusteella alennetusta eläkeikäjärjestelmästä (15 artikla), edunsaajan huoltovelvollisuudesta riippuvasta eläkkeen määräämisperusteesta (20 artikla), toistuvaisuussuorituksen määrän tarkistamisesta (29 artikla) ja etuuden alentamisesta tai lakkauttamisesta asianomaisen henkilön karkean ja tahallisen väärinkäytöksen johdosta (32 artikla). Näitä kysymyksiä on edellä jo tarkemmin käsitelty.

Asianomaiset viranomaiset, Suomen ILO-neuvottelukunta ja työntekijäjärjestöt ovat suositelleet yleissopimuksen ratifiointia. Suomen ILO-neuvottelukunta on kuitenkin esittänyt yleissopimuksen ratifioitavaksi siten, että sen IV osaa ei tulaisi soveltamaan. Hallitus esittää edellä lausutun perusteella,

että Eduskunta päättäisi hyväksyä työkyvyttömyys-, vanhuus- ja jälkeenjääneiden etuuksia koskevan Kansainvälisen työkonferenssin vuonna 1967 hyväksymän yleissopimuksen lukuunottamatta sen IV osaa.

Suositus (n:o 131), joka koskee työkyvyttömyys-, vanhuus- ja jälkeenjääneiden etuuksia.

Hyväksytty suositus täydentää toisaalta samoista asioista hyväksyttyä yleissopimusta, toisaalta se suosittelee toimenpiteitä, joita ei nimennomaan ole mainittu sopimuksessa. Suosituksessa on neljä osaa, joihin sisältyy yleisiä määräyksiä sekä turvaa saavia henkilöitä, kysymyksen tulevia vakuutustapahtumia ja etuuk-sien suuruutta koskevia ohjeita.

Yleissopimusta täydentävistä määräyksistä voidaan mainita mm. se, että jäsenvaltioiden tulisi ulottaa työkyvyttömyys- ja vanhuusetuuksia koskeva lainsäädäntö koskemaan vaihteittain ja asianmukaisin ehdoin myös niitä henkilöitä, joiden työ on tilapäisluontoista. Samaten olisi lainsäädäntö ulotettava käsittämään perhe-eläkkeiden osalta tällaisten henkilöiden vaimot, lapset ja muut kansallisessa lainsäädännössä määrätty huollettavat.

Yleissopimuksessa mainitsemattomia toimenpiteitä ovat mm. suosituksessa edellytetyt toimenpiteet, joiden tarkoituksena on turvata työkyvyttömyys-, vanhuus- ja jälkeenjääneiden etuuk-sien vähimmäismäärät siten, että varmistetaan samalla tietty vähimmäiselintaso. Edelleen suosituksessa vaaditaan, että edellä lueteltujen vakuutuslajien etuuk-sien määriä tulisi määrääjain tarkistaa, ja tällöin olisi otettava huomioon yleisessä ansiotasossa tai elinkustannuksissa tapahtuneet muutokset. Eräille eläkkeensaajille tulisi lisäksi myöntää määrätyn edellytyksin korotettuja etuuksia, eikä näitä etuuksia olisi lakattava maksamasta yksinomaan siitä syystä, että asianomainen henkilö ei oleskele jäsenvaltion alueella. Sitä paitsi määrätään suosituksessa vahvistettavaksi yleensä korkeampia etuuksia kuin sopimuksen V osan taulukossa on ilmoitettu.

Kysymyksessä oleva suositus vastaa pääasiassa niitä periaatteita, jotka ovat sosiaalivakuutusjärjestelmämme perustana. Eräissä yksityiskohdissa sosiaaliturvaa koskeva lainsäädäntöme ja käytäntöme kuitenkin vaativat muutoksia sekä täydentäviä, täsmentäviä ja tarkentavia määräyksiä vastatakseen täysin suosituksen vaatimuksia. Eroavuudet lainsäädäntöme ja suosituksen välillä ovat joka tapauksessa vähäiset. Kysymyksessä on suositus, jonka kohdalla Suomen lainsäädännön mukaan ratifiointi ei voi tulla kysymykseen. Hallitus

esittää, ettei suositus tässä vaiheessa antaisi Eduskunnan taholta aiheutta enempään toimenpiteisiin, vaan että suosituksen periaatteet otettaisiin huomioon tulevassa lainsäädäntötyössä siltä osin kuin niitä ehkä ei vielä ole toteutettu, mikäli sekä siinä määrin kuin se katsotaan tarkoituksenmukaiseksi ja mahdolliseksi.

Yrityksen johdon ja työntekijöiden välistä tiedotustoimintaa koskeva suositus (n:o 129).

Kysymyksessä olevassa suosituksessa on kaksi osaa, joista toinen koskee yleisiä määräyksiä ja toinen muita suuntaviivoja, joita yrityksen johdon ja työntekijöiden välisessä tiedotustoiminnassa olisi sovellettava yrityksen tasolla. Asiakirjassa painotetaan, että työnantajien ja työntekijöiden sekä heidän järjestöjensä tulee yhteisen edun vuoksi myöntää, miten tärkeitä on luoda yrityksiin keskinäisen ymmärtämyksen ja luottamuksen ilmapiiri, joka on hyödyksi sekä yrityksen tehokkuudelle että työntekijöiden pyrkimyksille. Tällaisen ilmapiirin syntymistä on edistettävä mahdollisimman täydellisten ja puolueettomien tietojen nopealla antamisella ja vaihtamisella yrityksen toimintaan liittyvistä näkökohdista ja työntekijöiden sosiaalisista kysymyksistä. Tässä tarkoituksessa tulee johdon kuultuaan työntekijöiden edustajia ryhtyä sopiviin toimenpiteisiin tiedotustoiminnan tehostamiseksi. Nämä tiedotusmenetelmät eivät kuitenkaan saa millään tavalla loukata yhdistymisvapautta. Ne eivät myöskään saa vaikuttaa haitallisesti työntekijöiden vapaasti valitsemien edustajien ja heidän ammattiyhdistystensä asemaan. Sen vuoksi olisikin ryhdyttävä toimenpiteisiin koulutuksen antamiseksi asianomaisille henkilöille tiedotusmenetelmien käytössä ja heidän perehdyttämiseen siinä laajuudessa kuin mahdollista kaikkiin tiedotustoiminnan piiriin kuuluviin kysymyksiin.

Suosituksen suuntaviivoja koskevassa osassa pidetään tarkoituksenmukaisena, että tiedotustoiminta tapahtuu kahta tietä, nimittäin toisaalta yrityksen johdon ja työntekijöiden välillä ja toisaalta johdon ja työntekijöiden edustajain välillä. Suosituksessa on vielä mainittu, millä

tavalla tiedotustoimintaa tulisi harjoittaa sekä minkälaisia tietoja sen tulisi käsittää. Lopuksi asiakirjassa edellytetään, että mikäli jostakin kysymyksestä on neuvoteltava yrityksessä työnantajan ja työntekijöiden tai heidän edustajiensa kesken tai mikäli tästä kysymyksestä on määrätty alan työehtosopimuksessa, on tämä annettavissa tiedoissa nimenomaan mainittava.

Suosituksen edellyttämiä periaatteita sivuavia määräyksiä sisältyy Suomessa työturvallisuuslakiin (299/58). Mainitun lain 9 §:n mukaan on työnantajan ja työntekijäin pyrittävä yhteistoiminnassa ylläpitämään ja tehostamaan työturvallisuutta työpaikalla. Laki työsuojelun valvonnasta (131/73) sisältää yksityiskohtaisia säännöksiä työnantajan ja työntekijäin yhteistoiminnasta työsuojelua koskevissa asioissa. Työsopimuslakiin (320/70) sisältyy säännös, jonka mukaan työn turvallisuudesta ja terveellisyydestä huolehtimiseksi työnantajan ja työntekijäin on oltava yhteistoiminnassa työpaikalla. Lisäksi voimassa oleva tuotantokomitealaki (843/49) sekä sen nojalla annettu valtioneuvoston päätös sisältävät samansuuntaisia periaatteita kuin puheena oleva suositus. Laki ei tosin edellytä tuotantokomiteoiden perustamista muualla kuin teollisuudessa, mutta muillakin aloilla on mahdollista soveltaa tällaista menettelyä, mikäli työnantaja ja työntekijäin enemmistö voivat siitä päästä sopimukseen. Lainsäädäntöä täydentävät tässä suhteessa lisäksi työmarkkinajärjestöjen kesken tehdyt sopimukset, joista voidaan mainita esim. luottamusmiessopimus ja sopimus turvallisuustyöstä työpaikoilla vuodelta 1969, ja sopimus yrityksen sisäisestä tiedotustoiminnasta vuodelta 1970. Lisäksi voidaan mainita, että työmarkkinajärjestöjen keskuudessa on valmistumassa yritysdemokratiasopimus, joka tulee merkitsemään uudistuksia myös yrityksen sisäisen tiedotustoiminnan osalta.

Suomessa on jo ennestään yrityksen tasolla työnantajan ja työntekijöiden keskeistä yhteistoimintaa, mikä monessa suhteessa vastaa sitä tiedotustoimintaa, johon kysymyksessä oleva suositus tähtää. Kysymyksessä on suositus, jonka kohdalla Suomen lainsäädännön mukaan ratifiointi ei voi tulla kysymykseen. Hallitus esittää, ettei suositus tässä vaiheessa antaisi Eduskunnan taholta aiheutta enempään toimenpiteisiin, vaan että suosituksen periaatteet otettaisiin huomioon tulevassa lainsäädäntötyössä siltä osin kuin niitä ehkä ei vielä ole toteu-

tettu, mikäli sekä siinä määrin kuin se katsotaan tarkoituksenmukaiseksi ja mahdolliseksi.

Valitusten tutkimista ja selvittämistä yrityksessä koskeva suositus (n:o 130).

Kysymyksessä olevan suosituksen pääperiaatteena on, että jokaisella yksityisesti tai yhdessä toisten työntekijöiden kanssa esiintyvällä työntekijällä, joka katsoo olevan aihetta valitukseen, tulee olla oikeus esittää tämä valitus saamatta sen johdosta itselleen tai muille asianosaisille minkäänlaista vahinkoa sekä tutkittua asiansa sopivan menettelyn mukaisesti. Valituksen syynä voi olla sellainen toimenpide tai tilanne, joka koskee työnantajan ja työntekijän välisiä suhteita tai joka vaikuttaa tai saattaa vaikuttaa yrityksen yhden tai useamman työntekijän työehtoihin. Tämän suosituksen määräyksiä ei sovelleta kuitenkaan sellaisiin kollektiivisiin vaatimuksiin, joiden tarkoituksena on saada muutoksia voimassa olevaan työehtosopimukseen. Kansallisessa lainsäädännössä tai käytännössä on määrättävä, milloin yhden tai useamman työntekijän vaatimus on sellainen, että se on tutkittava tämän suosituksen edellyttämällä tavalla tai milloin se on käsiteltävä työehtosopimusneuvotteluissa tai muulla tavoin. Jotta valitusten lukumäärä voitaisiin pitää mahdollisimman vähäisenä, on kiinnitettävä huomiota tervehenkisen henkilökuntapolitiikan luomiseen sekä otettava huomioon työntekijöiden oikeudet ja edut ja kunnioitettava niitä. Lisäksi tulee yrityksen johdon neuvotella työntekijöiden kanssa ennen päätöksentekoa henkilökuntaa ja sosiaalisia kysymyksiä koskevissa valitusasioissa.

Suosituksen III osa koskee määräyksiä, joita valitusmenettelyssä on noudatettava. Niiden mukaan on pidettävänä sääntönä, että valitus ensiksi yritetään selvittää työpaikalla. Mikäli tämä yritys epäonnistuu, tulee työntekijällä olla oikeus tutkituttaa asiansa yhdessä tai useammassa ylemmässä portaassa. Varsinaisen valitusmenettelyn tulee olla yksinkertainen ja nopea, ja työntekijällä on oltava oikeus osallistua valitusmenettelyyn ja antaa työntekijäjärjestön edustajan, yrityksen työntekijöiden edustajan tai muun henkilön avustaa tai edustaa itseään valitusasiassa. Tällaisen edustajan tulee saada valitusmenettelyn aikana sama suojelu kuin minkä työntekijä saa pu-

heena olevan suosituksen mukaisesti. Lisäksi on ryhdyttävä toimenpiteisiin sen varmistamiseksi, että valitusmenettely ja sitä koskevat säännöt ja käytäntö saatetaan työntekijöiden tietoon.

Vaikka suosituksen päätarkoituksena on, että valitus voitaisiin ratkaista yrityksen tasolla, on sen mukaan mahdollista ratkaista valitus myös yrityksen ulkopuolella siinä tapauksessa, että valituksen selvittämistä yrityksessä tarkoittavat ponnistukset ovat epäonnistuneet. Tällöin voi mm. tulla kysymykseen asian selvittäminen työehtosopimuksissa määrätyn menettelyn mukaisesti tai työriitoja sovittelevien viranomaisten avulla.

Mitä tulee valitusten ja erimielisyyksien selvittämiseen työsuhteasioissa yrityksissä ja työpaikoilla, ratkaistaan ne puheena olevan suosituksen tarkoittamassa mielessä Suomessa lähinnä kullakin alalla voimassa olevan työehtosopimuksen määräämällä tavalla. Tässä yhteydessä voidaan mainita, että meillä on voimassa myös työehtosopimuslaki vuodelta 1946 (436/46) ja sanotun ajankohdan jälkeen maassamme onkin vähitellen solmittu työehtosopimuksia lähes kaikilla aloilla. Varsinaisen virikkeen näille sopimuksille antoi kuitenkin työmarkkinoiden keskusjärjestöjen kesken vuonna 1944 tehty yleissopimus. Tätä sopimusta uusittiin ja täydennettiin vuonna 1946 ja se on edelleen voimassa.

Edellä mainitun järjestelmän mukaisesti neuvotellaan erimielisyydestä aluksi työpaikalla. Ensiksi on tarkoitus tutkia valitus työnantajan edustajan ja luottamusmiehen kesken. Ellei tämä johda tulokseen, ryhtyvät alan työnantaja ja työntekijäjärjestöt selvittämään asiaa. Mikäli kysymystä ei saataisi ratkaistuksi edes tällä tavoin, voidaan asia vielä ottaa esille keskusjärjestöjen piirissä. Jompikumpi liitoista voi lisäksi viedä asian työtuomioistuimeen. Useissa tapauksissa erimielisyydet ja valitukset voidaan ratkaista jo yrityksen tasolla. Osa asioista on jouduttu kuitenkin käsittelemään liittoportaassa, ja eräitä riitoja on pitänyt alistaa työtuomioistuimen ratkaistaviksi.

Kuten edellä on todettu, vastaa lainsäädäntömme ja käytäntömme pääasiassa suosituksen määräyksiä. Eroavuudet ovat tässä suhteessa varsin vähäisiä, ja nekin voitaneen poistaa sitä mukaa kuin työmarkkinajärjestöjen välinen yhteistyö maassamme kehittyy ja laajenee. Kysymyksessä on suositus, jonka kohdalla Suomen lainsäädännön mukaan ratifiointi ei voi tulla

kysymykseen. Hallitus esittää, ettei suositus tässä vaiheessa antaisi Eduskunnan taholta aihetta enempään toimenpiteisiin, vaan että suosituksen periaatteet otettaisiin huomioon tule-

vassa lainsäädäntötyössä siltä osin kuin niitä ehkä ei vielä ole toteutettu, mikäli sekä siinä määrin kuin se katsotaan tarkoituksenmukaiseksi ja mahdolliseksi.

Helsingissä 4 päivänä toukokuuta 1973.

Tasavallan Presidentti

URHO KEKKONEN

Sosiaali- ja terveysministeri *Seija Karkinen*

YLEISSOPIMUSTEN TEKSTIT

**Työntekijän kannettavaksi tarkoitettun taakan
enimmäispainoa koskeva yleissopimus
(n:o 127)**

Kansainvälisen työjärjestön yleinen konferenssi,

aloitettuaan Kansainvälisen työtoimiston hallintoneuvoston kokoonkutsutunamuna Genevessä 7 päivänä kesäkuuta 1967 viidennenkymmenenennensimmäisen istuntokautensa, ja

päätettyään hyväksyä eräitä työntekijäin kannettavaksi tarkoitettun taakan enimmäispainoa koskevia ehdotuksia, mikä asia on kuudentena kohtana istuntokauden päiväjärjestyksessä, sekä

päätettyään, että nämä ehdotukset laaditaan kansainvälisen yleissopimuksen muotoon, hyväksyy tänä 26 päivänä kesäkuuta 1967 seuraavan yleissopimuksen, jonka nimenä on "Enimmäispainoa koskeva yleissopimus, 1967":

1 artikla

Tässä yleissopimuksessa

a) käsite "taakkojen käsinkuljetus" tarkoittaa mitä tahansa kuljetusta, jossa taakan koko paino joutuu työntekijän kannettavaksi; se käsittää myös taakan nostamisen ja laskemisen;

b) käsite "taakkojen säännöllinen käsinkuljetus" tarkoittaa kaikkea toimintaa, joka on jatkuvasti tai pääasiallisesti taakkojen käsinkuljetusta tai johon tavallisesti sisältyy, joskaan ei yhtäjaksoisesti, taakkojen käsinkuljetusta;

c) käsite "nuori työntekijä" tarkoittaa työntekijää, joka ei ole täyttänyt 18 vuotta.

2 artikla

1. Tätä yleissopimusta sovelletaan taakkojen säännölliseen käsinkuljetukseen.

2. Tätä yleissopimusta sovelletaan kaikkiin elinkeinoelämän aloihin, joiden osalta asianomainen jäsenvaltio ylläpitää ammattientarkastusjärjestelmää.

**Convention (No. 127) Concerning the
Maximum Permissible Weight to be Carried
by One Worker**

The General Conference of the International Labour Organisation,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Fifty-first Session on 7 June 1967, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to maximum permissible weight to be carried by one worker, which is the sixth item on the agenda of the session, and

Having determined that these proposals shall take the form of an international Convention, adopts this twenty-eighth day of June of the year one thousand nine hundred and sixty-seven the following Convention, which may be cited as the Maximum Weight Convention, 1967:

Article 1

For the purpose of this Convention—

a) the term "manual transport of loads" means any transport in which the weight of the load is wholly borne by one worker; it covers the lifting and putting down of loads;

b) the term "regular manual transport of loads" means any activity which is continuously or principally devoted to the manual transport of loads, or which normally includes, even though intermittently, the manual transport of loads;

c) the term "young worker" means a worker under 18 years of age.

Article 2

1. This Convention applies to regular manual transport of loads.

2. This Convention applies to all branches of economic activity in respect of which the Member concerned maintains a system of labour inspection.

3 artikla

Ketään työntekijää ei ole vaadittava kuljettamaan eikä kenenkään työntekijän ole sallittava kuljettaa käsin niin painavaa taakkaa, että se saattaa vaikuttaa haitallisesti hänen terveyteensä tai turvallisuuteensa.

4 artikla

Soveltaessaan 3 artiklassa esitettyä periaatetta jäsenvaltioiden tulee ottaa huomioon kaikki työn suorittamiseen liittyvät olosuhteet.

5 artikla

Kunkin jäsenvaltion on ryhdyttävä asianmukaisiin toimenpiteisiin sen varmistamiseksi, että jokainen muiden kuin kevyiden taakkojen käsinkuljetukseen määrätty työntekijä saa sitä ennen riittävää koulutusta tai opetusta työmenetelmissä, jotta suojeltaisiin terveyttä ja välttyttäisiin tapaturmilta.

6 artikla

Taakkojen käsinkuljetuksen rajoittamiseksi tai helpottamiseksi on käytettävä asianmukaisia teknisiä apulaitteita siinä laajuudessa kuin mahdollista.

7 artikla

1. Naisten ja nuorten työntekijöiden määräämistä suoritamaan muiden kuin kevyiden taakkojen käsinkuljetusta on rajoitettava.

2. Milloin naisia ja nuoria työntekijöitä käytetään taakkojen käsinkuljetukseen, tulee taakkojen enimmäispainon olla selvästi alempi kuin aikuisten miestyöntekijöiden kuljetettavaksi tarkoitettujen taakkojen.

8 artikla

Kunkin jäsenvaltion tulee lainsäädäntöteitse tai muulla vallitsevan käytännön tai kansallisten olosuhteiden mukaisella tavalla ja neuvotellen asiasta asianomaisten edustavimpien työnantaja- ja työntekijäjärjestöjen kanssa ryhtyä tarpeellisiin toimenpiteisiin tämän yleissopimuksen määräysten täytäntöönpanemiseksi.

9 artikla

Tämän yleissopimuksen viralliset ratifioinnit on lähetettävä Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajalle rekisteröitäviksi.

Article 3

No worker shall be required or permitted to engage in the manual transport of a load which, by reason of its weight, is likely to jeopardise his health or safety.

Article 4

In the application of the principle set forth in Article 3, Members shall take account of all the conditions in which the work is to be performed.

Article 5

Each Member shall take appropriate steps to ensure that any worker assigned to manual transport of loads other than light loads receives, prior to such assignment, adequate training or instruction in working techniques, with a view to safeguarding health and preventing accidents.

Article 6

In order to limit or to facilitate the manual transport of loads, suitable technical devices shall be used as much as possible.

Article 7

1. The assignment of women and young workers to manual transport of loads other than light loads shall be limited.

2. Where women and young workers are engaged in the manual transport of loads, the maximum weight of such loads shall be substantially less than that permitted for adult male workers.

Article 8

Each Member shall, by laws or regulations or any other method consistent with national practice and conditions and in consultation with the most representative organisations of employers and workers concerned, take such steps as may be necessary to give effect to the provisions of this Convention.

Article 9

The formal ratifications of this Convention shall be communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration.

10 artikla

1. Tämä yleissopimus sitoo vain niitä Kansainvälisen työjärjestön jäsenvaltioita, joiden ratifiointit pääjohtaja on rekisteröinyt.

2. Tämä yleissopimus tulee voimaan 12 kuukauden kuluttua siitä päivästä, jolloin pääjohtaja on rekisteröinyt kahden jäsenvaltion ratifiointit.

3. Sen jälkeen tämä yleissopimus tulee voimaan kunkin jäsenvaltion osalta 12 kuukauden kuluttua siitä päivästä, jolloin sen ratifiointi on rekisteröity.

11 artikla

1. Tämän yleissopimuksen ratifioinut jäsenvaltio voi kymmenen vuoden kuluttua siitä päivästä, jolloin sopimus ensiksi tuli voimaan, sanoa sen irti kirjelmällä, joka lähetetään Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajan rekisteröitäväksi. Irtisanominen ei tule voimaan ennen kuin vuoden kuluttua sen rekisteröimisestä.

2. Tämän yleissopimuksen ratifioinut jäsenvaltio, joka ei vuoden kuluessa edellisessä momentissa mainitun kymmenen vuoden määräajan päättymisestä käytä tässä artiklassa määrättyä irtisanomisoikeutta, on sidottu sopimukseen uudeksi kymmenvuotiskaudeksi ja voi sen jälkeen tässä artiklassa määrättyin ehdoin sanoa irti sopimuksen kunkin kymmenvuotiskauden päätyttyä.

12 artikla

1. Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajan on annettava Kansainvälisen työjärjestön jäsenvaltioille tieto kaikista järjestön jäsenvaltioiden hänelle ilmoittamista ratifioinneista ja irtisanomisista.

2. Ilmoittaessaan järjestön jäsenvaltioille toisen hänelle ilmoitetun ratifiointin rekisteröimisestä pääjohtajan on kiinnitettävä jäsenvaltioiden huomio yleissopimuksen voimaantulopäivään.

13 artikla

Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajan on annettava kaikista edellisten artiklojen mukai-

Article 10

1. This Convention shall be binding only upon those Members of the International Labour Organisation whose ratifications have been registered with the Director-General.

2. It shall come into force twelve months after the date on which the ratifications of two Members have been registered with the Director-General.

3. Thereafter, this Convention shall come into force for any Member twelve months after the date on which its ratification has been registered.

Article 11

1. A Member which has ratified this Convention may denounce it after the expiration of ten years from the date on which the Convention first comes into force, by an act communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration. Such denunciation shall not take effect until one year after the date on which it is registered.

2. Each Member which has ratified this Convention and which does not, within the year following the expiration of the period of ten years mentioned in the preceding paragraph, exercise the right of denunciation provided for in this Article, will be bound for another period of ten years and, thereafter, may denounce this Convention at the expiration of each period of ten years under the terms provided for in this Article.

Article 12

1. The Director-General of the International Labour Office shall notify all Members of the International Labour Organisation of the registration of all ratifications and denunciations communicated to him by the Members of the Organisation.

2. When notifying the Members of the Organisation of the registration of the second ratification communicated to him, the Director-General shall draw the attention of the Members of the Organisation to the date upon which the Convention will come into force.

Article 13

The Director-General of the International Labour Office shall communicate to the

sesti rekisteröimistään ratifioinneista ja irtisanomisista Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerille täydelliset tiedot Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan 102 artiklan mukaista rekisteröintiä varten.

14 artikla

Kansainvälisen työtoimiston hallintoneuvoston on, milloin se katsoo tarpeelliseksi, annettava yleiselle konferenssille tämän yleissopimuksen soveltamista koskeva selostus sekä tutkittava, onko aihetta ottaa konferenssin työjärjestykseen kysymys sopimuksen täydellisestä tai osittaisesta muuttamisesta.

15 artikla

1. Mikäli konferenssi hyväksyy uuden yleissopimuksen, joka kokonaan tai osittain muuttaa tämän yleissopimuksen, eikä uusi yleissopimus määrää toisin, niin

a) kun jäsenvaltio ratifioi uuden muutetun yleissopimuksen, aiheutuu tästä välittömästi *ipso jure* tämän yleissopimuksen irtisanominen 11 artiklan määräyksistä riippumatta, kun uusi muutettu yleissopimus tulee voimaan;

b) sen jälkeen kun uusi muutettu yleissopimus on tullut voimaan, eivät jäsenvaltiot enää voi ratifioida tätä yleissopimusta.

2. Tämä yleissopimus jää kuitenkin nykyisen muotoisena ja sisältöisenä voimaan niiden jäsenvaltioiden osalta, jotka ovat sen ratifioineet, mutta eivät ole ratifioineet muutettua yleissopimusta.

16 artikla

Tämän yleissopimuksen englannin- ja ranskankieliset tekstit ovat kumpikin yhtä todistusvoimaiset.

Secretary-General of the United Nations for registration in accordance with Article 102 of the Charter of the United Nations full particulars of all ratifications and acts of denunciation registered by him in accordance with the provisions of the preceding Articles.

Article 14

At such times as it may consider necessary the Governing Body of the International Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention and shall examine the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision in whole or in part.

Article 15

1. Should the Conference adopt a new Convention revising this Convention in whole or in part, then, unless the new Convention otherwise provides—

a) the ratification by a Member of the new revising Convention shall *ipso jure* involve the immediate denunciation of this Convention, notwithstanding the provisions of Article 11 above, if and when the new revising Convention shall have come into force;

b) as from the date when the new revising Convention comes into force this Convention shall cease to be open to ratification by the Members.

2. This Convention shall in any case remain in force in its actual form and content for those Members which have ratified it but have not ratified the revising Convention.

Article 16

The English and French versions of the text of this Convention are equally authoritative.

(Suomennos)

Liite B

Työkyvyttömyys-, vanhuus- ja jälkeenjääneiden etuuksia koskeva yleissopimus (n:o 128)

Kansainvälisen työjärjestön yleinen konferenssi,

aloitettuaan Kansainvälisen työtoimiston hallintoneuvoston kokoonkutsutuna Genevessä 7 päivänä kesäkuuta 1967 viidennenkymmenen ensimmäisen istuntokautensa ja

päätettyään hyväksyä eräitä ehdotuksia, jotka tarkoittavat vuoden 1933 vanhuusvakuutusopimuksen (teollisuus ym.), vuoden 1933 vanhuusvakuutusopimuksen (maatalous), vuoden 1933 työkyvyttömyysvakuutusopimuksen (teollisuus ym.), vuoden 1933 työkyvyttömyysvakuutusopimuksen (maatalous), vuoden 1933 jälkeenjääneidenvakuutusopimuksen (teollisuus ym.) ja vuoden 1933 jälkeenjääneidenvakuutusopimuksen (maatalous) muuttamista, mikä kysymys on neljäntenä kohtana istuntokauden päiväjärjestyksessä, ja

päätettyään, että nämä ehdotukset laaditaan kansainvälisen yleissopimuksen muotoon, hyväksyy tänä 29 päivänä kesäkuuta 1967 seuraavan yleissopimuksen, jonka nimenä on "Työkyvyttömyys-, vanhuus- ja jälkeenjääneiden etuuksia koskeva yleissopimus, 1967":

I osa. Yleisiä määräyksiä**1 artikla**

Tässä yleissopimuksessa

a) käsite "lainsäädäntö" käsittää kaikki sosiaaliturvaa koskevat lait ja asetukset sekä lakisäateiset määräykset;

b) käsite "määrätty" tarkoittaa kansallisessa lainsäädännössä tai kansallisen lainsäädännön nojalla määrättyä;

c) käsite "teollisuusyritys" käsittää kaikki seuraavilla elinkeinoelämän aloilla toimivat yritykset: kaivannaisteollisuus, tehdasteollisuus, rakennusteollisuus ja yleiset työt, sähkö-, kaasun-, vesi- sekä saniteettihuolto, kuljetus, varastointi ja liikennelaitos;

Convention (No. 128) Concerning Invalidity, Old-Age and Survivors' Benefits

The General Conference of the International Labour Organisation,

Having been convened at Geneva by the Governing Body of the International Labour Office, and having met in its Fifty-first Session on 7 June 1967, and

Having decided upon the adoption of certain proposals with regard to the revision of the Old-Age Insurance (Industry, etc.) Convention, 1933, the Old-Age Insurance (Agriculture) Convention, 1933, the Invalidity Insurance (Industry, etc.) Convention, 1933, the Invalidity Insurance (Agriculture) Convention, 1933, the Survivors' Insurance (Industry, etc.) Convention, 1933, and the Survivors' Insurance (Agriculture) Convention, 1933, which is the fourth item on the agenda of the session, and

Having determined that these proposals shall take the form of an international Convention, adopts this twenty-ninth day of June of the year one thousand nine hundred and sixty-seven the following Convention, which may be cited as the Invalidity, Old-Age and Survivors' Benefits Convention, 1967:

Part I. General Provisions**Article 1**

In this Convention—

a) the term "legislation" includes any social security rules as well as laws and regulations;

b) the term "prescribed" means determined by or in virtue of national legislation;

c) the term "industrial undertaking" includes all undertakings in the following branches of economic activity: mining and quarrying; manufacturing; construction; electricity, gas, water and sanitary services; and transport, storage and communication;

d) käsite "asuinpaikka" tarkoittaa jäsenvaltion alueella sijaitsevaa vakinaista asuinpaikkaa ja käsite "asukas" henkilöä, joka asuu vakinaisesti jäsenvaltion alueella;

e) käsite "huollettava" viittaa riippuvuussuhteeseen, jonka määrättyissä tapauksissa oletetaan vallitsevan;

f) käsite "aviovaimo" tarkoittaa aviovaimoa, jonka toimeentulo on hänen aviomiehestään riippuvainen;

g) käsite "leskivaimo" tarkoittaa naista, jonka toimeentulo aviomiehen kuoleman satuessa oli riippuvainen aviomiehestä;

h) käsite "lapsi" tarkoittaa

i) oppivelvollisuusiässä olevaa tai 15 vuotta nuorempaa lasta, jolloin korkeampi ikä otetaan huomioon;

ii) määrättyin edellytyksin lasta, joka ei ole saavuttanut määrättyä, edellisessä alakohdassa mainittua ikää korkeampaa ikää, silloin kun lapsi on ammattiopissa tai jatkaa opintojaan tai kun hän kroonisen sairauden tai ruumiinvamman vuoksi on kykenemätön ansiotyöhön; tämä vaatimus katsotaan kuitenkin täytetyksi, jos maan lainsäädännössä määritellään lapsi siten, että käsite peittää kaikki tiettyä ikää nuoremmat lapset, mikä ikä on huomattavasti korkeampi kuin edellisessä alakohdassa mainittu ikä;

i) käsite "odotusaika" tarkoittaa joko maksukautta, työssäolokautta tai asumisaikaa tahi mitä tahansa näiden yhdistelmää sen mukaan kuin on määrätty;

j) käsitteet "maksuihin perustuvat etuudet" ja "maksuttomat etuudet" tarkoittavat vastavasti etuuksia, joiden saanti riippuu tai ei riipu turvaa saavien henkilöiden tai heidän työnantajansa välittömästä osallistumisesta rahoitukseen tai määrätystä ansiotyössäolokaudesta.

2 artikla

1. Kunkin jäsenvaltion, johon nähden tämä yleissopimus on voimassa, tulee soveltaa

- a) I osaa;
- b) ainakin yhtä osista II, III ja IV;
- c) V ja VI osan vastaavia määräyksiä;

d) VII osaa.

2. Kunkin jäsenvaltion on ratifioinnissaan ilmoitettava, mitkä ovat ne osista II, III ja IV, joiden suhteen se hyväksyy yleissopimuksen velvoitukset.

d) the term "residence" means ordinary residence in the territory of the Member, and the term "resident" means a person ordinarily resident in the territory of the Member;

e) the term "dependent" refers to a state of dependency which is presumed to exist in prescribed cases;

f) the term "wife" means a wife who is dependent on her husband;

g) the term "widow" means a woman who was dependent on her husband at the time of his death;

h) the term "child" covers—

i) a child under school-leaving age or under 15 years of age, whichever is the higher; and

ii) a child under a prescribed age higher than that specified in clause i) of this subparagraph and who is an apprentice or student or has a chronic illness or infirmity disabling him for any gainful activity, under prescribed conditions: Provided that this requirement shall be deemed to be met where national legislation defines the term so as to cover any child under an age appreciably higher than that specified in clause i) of this subparagraph;

i) the term "qualifying period" means a period of contribution, or a period of employment, or a period of residence, or any combination thereof, as may be prescribed;

j) the terms "contributory benefits" and "non-contributory benefits" mean respectively benefits the grant of which depends or does not depend on direct financial participation by the persons protected or their employer or on a qualifying period of occupational activity.

Article 2

1. Each Member for which this Convention is in force shall comply with—

- a) Part I;
- b) at least one of Parts II, III and IV;
- c) the relevant provisions of Parts V and VI; and
- d) Part VII.

2. Each Member shall specify in its ratification in respect of which of Parts II to IV it accepts the obligations of the Convention.

3 artikla

1. Kukin tämän yleissopimuksen ratifioinut jäsenvaltio voi myöhemmin ilmoittaa kansainvälisen työtoimiston pääjohtajalle, että se hyväksyy yleissopimuksen velvoitukset yhden tai useamman osan suhteen osista II—IV, jotka se oli jättänyt ratifiointiasiakirjassa ilmoittamatta.

2. Edellisessä momentissa mainittuja sitoumuksia on pidettävä ratifioinnin erottamattomana osana ja niillä on samanlainen oikeudellinen vaikutus kuin ratifioinnilla niiden ilmoittamispäivästä lähtien.

4 artikla

1. Jäsenvaltio, jonka talouselämä on riittämättömästi kehittynyt, voi käyttää hyväkseen, liittämällä ratifiointiinsa perustellun ilmoituksen, seuraavissa artikloissa määrättyjä tilapäisiä poikkeuksia: 9 artiklan 2 momentti, 13 artiklan 2 momentti, 16 artiklan 2 momentti ja 22 artiklan 2 momentti. Ilmoituksessa on mainittava tällaisen poikkeuksen syy.

2. Kunkin tämän artiklan 1 momentin nojalla ilmoituksen tehneen jäsenvaltion on ilmoitettava Kansainvälisen työjärjestön perussäännön 22 artiklan mukaisesti annettavassa, tämän yleissopimuksen soveltamista koskevassa selostuksessaan kunkin poikkeuksen osalta, jota se on käyttänyt hyväkseen,

a) että poikkeuksen syy on yhä olemassa; tai

b) että se määräpäivästä lähtien luopuu oikeudestaan käyttää hyväkseen kysymyksessä olevaa poikkeusta.

3. Kunkin jäsenvaltion, joka on antanut tämän artiklan 1 momentin nojalla ilmoituksen, tulee lisätä turvaa saavien työntekijöiden määrää siinä määrin kuin olosuhteet sallivat.

5 artikla

Milloin jäsenvaltio on velvollinen, soveltaakseen sitä yleissopimuksen II, III tai IV osaa, jota sen ratifiointi koskee, antamaan turvan määrätyleisille henkilöryhmille, jotka yhteensä käsittävät vähintään määrätyn prosentin työntekijöistä tai ansiotyössä olevan väestön kokonaismäärästä, tulee jäsenvaltion ennenkuin se sitoutuu soveltamaan tätä osaa varmistua siitä, että kysymyksessä oleva prosenttiluku on saavutettu.

Article 3

1. Each Member which has ratified this Convention may subsequently notify the Director-General of the International Labour Office that it accepts the obligations of the Convention in respect of one or more of Parts II to IV not already specified in its ratification.

2. The undertakings referred to in paragraph 1 of this Article shall be deemed to be an integral part of the ratification and to have the force of ratification as from the date of notification.

Article 4

1. A Member whose economy is insufficiently developed may avail itself, by a declaration accompanying its ratification, of the temporary exceptions provided for in the following Articles: Article 9, paragraph 2; Article 13, paragraph 2; Article 16, paragraph 2; and Article 22, paragraph 2. Any such declaration shall state the reason for such exceptions.

2. Each Member which has made a declaration under paragraph 1 of this Article shall include in its reports upon the application of this Convention submitted under article 22 of the Constitution of the International Labour Organisation a statement in respect of each exception of which it avails itself—

a) that its reason for doing so subsists; or

b) that it renounces its right to avail itself of the exception in question as from a stated date.

3. Each Member which has made a declaration under paragraph 1 of this Article shall increase the number of employees protected as circumstances permit.

Article 5

Where, for the purpose of compliance with any of the Parts II to IV of this Convention which are to be covered by its ratification, a Member is required to protect prescribed classes of persons constituting not less than a specified percentage of employees or of the whole economically active population, the Member shall satisfy itself, before undertaking to comply with any such Part, that the relevant percentage is attained.

6 artikla

Tämän yleissopimuksen II, III tai IV osan soveltamista varten voi jäsenvaltio ottaa huomioon vakuutusten antaman turvan, kun vakuutuksia, vaikka ne sen lainsäädännön mukaan eivät olekaan pakollisia turvattavien henkilöiden osalta,

a) valvoo julkinen viranomainen tai kun työnantajat ja työntekijät hoitavat niitä yhdessä määrättyjen vaatimusten mukaisesti;

b) kun vakuutusten piiriin kuuluu oleellinen osa niistä henkilöistä, joiden työansiot eivät ylitä ammattitaitoisien miespuolisen ruumiillisen työn tekijän työansioita; ja

c) kun vakuutukset yhdessä toisten turvaustojen kanssa, mikäli katsotaan sopivaksi, kattavat yleissopimuksen asiaa koskevat määräykset.

II osa. Työkyvyttömyysetuudet

7 artikla

Kunkin jäsenvaltion, johon nähden yleissopimuksen tämä osa on voimassa, tulee taata turvaa saaville henkilöille työkyvyttömyysetuuden saanti tämän osan seuraavien artikloiden mukaisesti.

8 artikla

Kysymykseen tulevan vakuutustapahtuman tulee tarkoittaa määrätyn asteista kyvyttömyyttä ansiotyöhön, kun on todennäköistä, että kyvyttömyys tulee olemaan pysyväistä tai tulee jatkumaan määrätyn pituisen tilapäisen tai alkavan työkyvyttömyyskauden jälkeen.

9 artikla

1. Turvaa saaviin henkilöihin on luettava

a) kaikki työntekijät, ammattioppilaat mukaan luettuna; tai

b) määrätty ansiotyössä olevat väestöryhmät, jotka käsittävät vähintään 75 prosenttia ansiotyössä olevan väestön kokonaismäärästä; tai

c) kaikki asukkaat tai ne asukkaat, joiden varat vakuutustapahtuman aikana eivät ylitä 28 artiklan määräysten mukaisesti määrättyä rajaa.

2. Kun 4 artiklan nojalla tehty ilmoitus on voimassa, on turvaa saaviin henkilöihin luettava

Article 6

For the purpose of compliance with Parts II, III or IV of this Convention, a Member may take account of protection effected by means of insurance which, although not made compulsory by its legislation for the persons to be protected—

a) is supervised by the public authorities or administered, in accordance with prescribed standards, by joint operation of employers and workers;

b) covers a substantial part of the persons whose earnings do not exceed those of the skilled manual male employee; and

c) complies, in conjunction with other forms of protection, where appropriate, with the relevant provisions of the Convention.

Part II. Invalidity Benefit

Article 7

Each Member for which this Part of this Convention is in force shall secure to the persons protected the provision of invalidity benefit in accordance with the following Articles of this Part.

Article 8

The contingency covered shall include incapacity to engage in any gainful activity, to an extent prescribed, which incapacity is likely to be permanent or persists after the termination of a prescribed period of temporary or initial incapacity.

Article 9

1. The persons protected shall comprise—

a) all employees, including apprentices; or

b) prescribed classes of the economically active population, constituting not less than 75 per cent. of the whole economically active population; or

c) all residents, or residents whose means during the contingency do not exceed limits prescribed in such a manner as to comply with the requirements of Article 28.

2. Where a declaration made in virtue of Article 4 is in force, the persons protected shall comprise—

a) määrättyt työntekijäryhmät, jotka käsittävät vähintään 25 prosenttia työntekijöiden kokonaismäärästä; tai

b) määrätty teollisuusyritysten työntekijäryhmät, jotka käsittävät vähintään 50 prosenttia teollisuusyritysten työntekijöiden kokonaismäärästä.

10 artikla

Työkyvyttömyysetuuden tulee olla toistuvaissuoritus, joka lasketaan

a) joko 26 tai 27 artiklan määräysten mukaan, milloin työntekijät tai määrätty ansiotyössä olevat väestöryhmät kuuluvat turvaa saaviin;

b) 28 artiklan määräysten mukaan, milloin kaikki asukkaat tai ne asukkaat, joiden varat vakuutustapahtuman aikana eivät ylitä määrättyä rajaa, kuuluvat turvaa saaviin.

11 artikla

1. 10 artiklassa mainittu etuus on taattava tässä tarkoitetun vakuutustapahtuman toteutuksessa ainakin

a) turvaa saavalle henkilölle, joka ennen vakuutustapahtumaa on täyttänyt määrättyjen säännösten mukaisesti vaatimuksen odotusajasta, joka voi olla 15 vuoden maksu- tai työsäolokausi tai 10 vuoden asumisaika; tai,

b) mikäli turva käsittää periaatteessa kaikki ansiotyössä olevat henkilöt, turvaa saavalle henkilölle, joka ennen vakuutustapahtumaa on täyttänyt määrättyjen säännösten mukaisesti vaatimuksen kolmen vuoden maksukaudesta ja jonka hyväksi hänen työkykyisinä ikävuosinaan on suoritettu määrätty keskimääräinen luku tai määrätty luku vuotuismaksuja.

2. Milloin työkyvyttömyysetuuden saannin ehtona on vähimmäiskausi maksuja, työssäoloa tai asumista, on alennettu etuus taattava ainakin

a) turvaa saavalle henkilölle, joka ennen vakuutustapahtumaa on täyttänyt määrättyjen säännösten mukaisesti vaatimuksen viiden vuoden maksu- tai työsäolokaudesta tai asumisajasta; tai

b) mikäli turva periaatteessa käsittää kaikki ansiotyössä olevat henkilöt, turvaa saavalle henkilölle, joka ennen vakuutustapahtumaa on täyttänyt määrättyjen säännösten mukaisesti vaatimuksen kolmen vuoden maksukaudesta ja

a) prescribed classes of employees, constituting not less than 25 per cent. of all employees;

b) prescribed classes of employees in industrial undertakings, constituting not less than 50 per cent. of all employees in industrial undertakings.

Article 10

The invalidity benefit shall be a periodical payment calculated as follows:

a) where employees or classes of the economically active population are protected, in such a manner as to comply either with the requirements of Article 26 or with the requirements of Article 27;

b) where all residents or all residents whose means during the contingency do not exceed prescribed limits are protected, in such a manner as to comply with the requirements of Article 28.

Article 11

1. The benefit specified in Article 10 shall, in a contingency covered, be secured at least—

a) to a person protected who has completed, prior to the contingency, in accordance with prescribed rules, a qualifying period which may be 15 years of contribution or employment, or ten years of residence; or

b) where, in principle, all economically active persons are protected, to a person protected who has completed, prior to the contingency, in accordance with prescribed rules, a qualifying period of three years of contribution and in respect of whom, while he was of working age, the prescribed yearly average number or yearly number of contributions has been paid.

2. Where the invalidity benefit is conditional upon a minimum period of contribution, employment or residence, a reduced benefit shall be secured at least—

a) to a person protected who has completed, prior to the contingency, in accordance with prescribed rules, a qualifying period of five years of contribution, employment or residence; or

b) where, in principle, all economically active persons are protected, to a person protected who has completed, prior to the contingency, in accordance with prescribed rules, a qualifying period of three years of contribution

jonka hyväksi hänen työkykyisinä ikävuosinaan on suoritettu puolet tämän artiklan 1 b momentissa mainittujen vuotuismaksujen keskimääräisestä luvusta tai puolet vuotuismaksujen luvusta.

3. Tämän artiklan 1 momentin vaatimukset on katsottava täytetyiksi, mikäli etuus, joka on laskettu V osan mukaisesti, mutta prosenttiluvun mukaan, joka on 10 yksikköä alempi kuin V osaan liitetystä taulukossa asianomaisen edunsaajatyypin kohdalla ilmoitettu prosenttiluku, taataan ainakin jokaiselle turvaa saavalle henkilölle, joka on täyttänyt määrättyjen säännösten mukaan vaatimuksen viiden vuoden maksu- tai työssäolokaudesta tai asumisajasta.

4. V osaan liitetystä taulukossa ilmoitettua prosenttilukua voidaan vastaavasti alentaa, jos odotusaika alennettua prosenttilukua vastaavalle etuudelle on pitempi kuin viisi vuotta maksuja, työssäoloa tai asumista, mutta lyhyempi kuin 15 vuotta maksuja tai työssäoloa tai 10 vuotta asumista; alennettua etuutta on maksettava tämän artiklan 2 momentin mukaisesti.

5. Tämän artiklan 1 ja 2 momenttien vaatimukset on katsottava täytetyiksi, mikäli V osan mukaan laskettu etuus taataan ainakin turvaa saavalle henkilölle, joka määrättyjen säännösten mukaisesti on täyttänyt vaatimuksen maksu- tai työssäolokaudesta, joka ei saa ylittää viittä vuotta määrätystä vähimmäisiässä, mutta jota voidaan pidentää iän lisääntyessä määrättyyn vuosien enimmäismäärään asti.

12 artikla

10 ja 11 artikloissa mainittua eläkettä on maksettava koko vakuutustapahtuman ajan tai siihen asti kun ruvetaan maksamaan vanhuuseläkettä.

13 artikla

1. Kunkin jäsenvaltion, johon nähden tämän yleissopimuksen tämä osa on voimassa, tulee määrätä in ehdoin

a) järjestää kuntoutusta, jonka tarkoituksena on valmentaa vammaisen henkilö kykeneväksi, aina kun on mahdollista, harjoittamaan aikaisempaa ammattiaan, tai, jos se ei ole mahdollista, tekemään muuta hänen taipumuksilleen ja kyvyilleen parhaiten soveltuvaa ansiotyötä; ja

and in respect of whom, while he was of working age, half of the yearly average number or of the yearly number of contributions prescribed in accordance with subparagraph b) of paragraph 1 of this Article has been paid.

3. The requirements of paragraph 1 of this Article shall be deemed to be satisfied where a benefit calculated in conformity with the requirements of Part V but at a percentage of ten points lower than shown in the Schedule appended to that Part for the standard beneficiary concerned is secured at least to a person protected who has completed, in accordance with prescribed rules, five years of contribution, employment or residence.

4. A proportional reduction of the percentage indicated in the Schedule appended to Part V may be effected where the qualifying period for the benefit corresponding to the reduced percentage exceeds five years of contribution, employment or residence but is less than 15 years of contribution or employment or ten years of residence; a reduced benefit shall be payable in conformity with paragraph 2 of this Article.

5. The requirements of paragraphs 1 and 2 of this Article shall be deemed to be satisfied where a benefit calculated in conformity with the requirements of Part V is secured at least to a person protected who has completed, in accordance with prescribed rules, a qualifying period of contribution or employment which shall not be more than five years at a prescribed minimum age and may rise with advancing age to not more than a prescribed maximum number of years.

Article 12

The benefit specified in Articles 10 and 11 shall be granted throughout the contingency or until an old-age benefit becomes payable.

Article 13

1. Each Member for which this Part of this Convention is in force shall, under prescribed conditions—

a) provide rehabilitation services which are designed to prepare a disabled person wherever possible for the resumption of his previous activity, or, if this is not possible, the most suitable alternative gainful activity, having regard to his aptitudes and capacity; and

b) ryhtyä toimenpiteisiin, joilla edistetään vammaisten henkilöiden sijoittamista sopivaan työhön.

2. Milloin 4 artiklan nojalla tehty ilmoitus on voimassa, voi jäsenvaltio poiketa tämän artiklan 1 momentin määräyksistä.

III osa. Vanhuuseläke

14 artikla

Kunkin jäsenvaltion, johon nähden yleissopimuksen tämä osa on voimassa, tulee taata turvaa saaville henkilöille vanhuuseläkkeen saanti tämän osan seuraavien artiklojen mukaisesti.

15 artikla

1. Vakuutustapahtuma on elämän jatkuminen määrätyn iän saavuttamisen jälkeen.

2. Määrätty ikä ei saa olla 65 vuotta korkeampi. Asianomainen viranomainen voi kuitenkin määrätä korkeamman iän ottaen asianmukaisesti huomioon väestölliset, taloudelliset ja sosiaaliset perusteet, joiden käyttökelpoisuus tulee perustua tilastoihin.

3. Jos määrätty ikä on 65 vuotta tai sitä korkeampi, on ikää alennettava määrätyn ehdoin henkilöiden osalta, jotka ovat harjoittaneet ammattia, jonka kansallisessa lainsäädännössä katsotaan olevan rasittava tai epäterveellinen vanhuuseläkkeen myöntämisen kannalta.

16 artikla

1. Turvaa saaviin henkilöihin on luettava
a) kaikki työntekijät, ammattioppilaat mukaan luettuna; tai

b) määrätty ansiotyössä olevat väestöryhmät, jotka käsittävät vähintään 75 prosenttia ansiotyössä olevan väestön kokonaismäärästä; tai

c) kaikki asukkaat tai ne asukkaat, joiden varat vakuutustapahtuman aikana eivät ylitä 28 artiklan määräysten mukaan määrättyä rajaa.

2. Milloin 4 artiklan nojalla tehty ilmoitus on voimassa, on turvaa saaviin henkilöihin luettava

a) määrätty työntekijäryhmät, jotka käsittävät vähintään 25 prosenttia työntekijöiden kokonaismäärästä; tai

b) määrätty teollisuusyritysten työntekijäryhmät, jotka käsittävät vähintään 50 prosenttia teollisuusyritysten työntekijöiden kokonaismäärästä.

b) take measures to further the placement of disabled persons in suitable employment.

2. Where a declaration made in virtue of Article 4 is in force, the Member may derogate from the provisions of paragraph 1 of this Article.

Part III. Old-Age Benefit

Article 14

Each Member for which this Part of this Convention is in force shall secure to the persons protected the provision of old-age benefit in accordance with the following Articles of this Part.

Article 15

1. The contingency covered shall be survival beyond a prescribed age.

2. The prescribed age shall be not more than 65 years or such higher age as may be fixed by the competent authority with due regard to demographic, economic and social criteria, which shall be demonstrated statistically.

3. If the prescribed age is 65 years or higher, the age shall be lowered, under prescribed conditions, in respect of persons who have been engaged in occupations that are deemed by national legislation, for the purpose of old-age benefit, to be arduous or unhealthy.

Article 16

1. The persons protected shall comprise—

a) all employees, including apprentices; or
b) prescribed classes of the economically active population, constituting not less than 75 per cent. of the whole economically active population; or

c) all residents or residents whose means during the contingency do not exceed limits prescribed in such a manner as to comply with the requirements of Article 28.

2. Where a declaration made in virtue of Article 4 is in force, the persons protected shall comprise—

a) prescribed classes of employees, constituting not less than 25 per cent. of all employees; or

b) prescribed classes of employees in industrial undertakings, constituting not less than 50 per cent. of all employees in industrial undertakings.

17 artikla

Vanhuuseläkkeen tulee olla toistuvaissuoritus, joka lasketaan a) joko 26 tai 27 artiklan määräysten mukaan, milloin työntekijät tai määrätty ansiotyössä olevat väestöryhmät kuuluvat turvaa saaviin;

b) 28 artiklan määräysten mukaisesti, milloin kaikki asukkaat tai ne asukkaat, joiden varat vakuutustapahtuman aikana eivät ylitä määrättyä rajaa, kuuluvat turvaa saaviin.

18 artikla

1. 17 artiklassa mainittu etuus on taattava tässä tarkoitetun vakuutustapahtuman toteutuksessa ainakin

a) turvaa saavalle henkilölle, joka ennen vakuutustapahtumaa on määrättyjen säännösten mukaisesti täyttänyt vaatimuksen odotusajasta, joka voi olla 30 vuoden maksu- tai työssäolokausi tai 20 vuoden asumisaika; tai

b) mikäli turva periaatteessa käsittää kaikki ansiotyössä olevat henkilöt, turvaa saavalle henkilölle, joka ennen vakuutustapahtumaa on täyttänyt vaatimuksen määrätystä maksukaudesta ja jonka hyväksi hänen työkykyisinä ikävuosiensa on suoritettu määrätty keskimääräinen luku vuotuismaksuja.

2. Milloin vanhuuseläkkeen saannin ehtona on vähimmäiskausi maksuja tai työssäoloa, on alennettu etuus taattava ainakin

a) turvaa saavalle henkilölle, joka ennen vakuutustapahtumaa on täyttänyt määrättyjen säännösten mukaisesti vaatimuksen 15 vuoden maksu- tai työssäolokaudesta; tai

b) mikäli turva periaatteessa käsittää kaikki ansiotyössä olevat henkilöt, turvaa saavalle henkilölle, joka ennen vakuutustapahtumaa on täyttänyt vaatimuksen määrätystä maksukaudesta ja jonka hyväksi hänen työkykyisinä ikävuosiensa on suoritettu puolet tämän artiklan 1 b momentissa tarkoitettujen vuotuismaksujen keskimääräisestä luvusta.

3. Tämän artiklan 1 momentin vaatimukset on katsottava täytetyiksi, mikäli etuus, joka on laskettu V osan mukaisesti, mutta prosenttiluvun mukaan, joka on 10 yksikköä alempi kuin V osaan liitettyssä taulukossa asianomaisen edunsaajatyyppin kohdalla ilmoitettu prosentti-

Article 17

The old-age benefit shall be a periodical payment calculated as follows:

a) where employees or classes of the economically active population are protected, in such a manner as to comply either with the requirements of Article 26 or with the requirements of Article 27;

b) where all residents or all residents whose means during the contingency do not exceed prescribed limits are protected, in such a manner as to comply with the requirements of Article 28.

Article 18

1. The benefit specified in Article 17 shall, in a contingency covered, be secured at least—

a) to a person protected who has completed, prior to the contingency, in accordance with prescribed rules, a qualifying period which may be 30 years of contribution or employment, or 20 years of residence; or

b) where, in principle, all economically active persons are protected, to a person protected who has completed, prior to the contingency, a prescribed qualifying period of contribution and in respect of whom, while he was of working age, the prescribed yearly average number of contributions has been paid.

2. Where the old-age benefit is conditional upon a minimum period of contribution or employment, a reduced benefit shall be secured at least—

a) to a person protected who has completed, prior to the contingency, in accordance with prescribed rules, a qualifying period of 15 years of contribution or employment; or

b) where, in principle, all economically active persons are protected, to a person protected who has completed, prior to the contingency, a prescribed qualifying period of contribution and in respect of whom, while he was of working age, half of the yearly average number of contributions prescribed in accordance with subparagraph b) of paragraph 1 of this Article has been paid.

3. The requirements of paragraph 1 of this Article shall be deemed to be satisfied where a benefit calculated in conformity with the requirements of Part V but at a percentage of ten points lower than shown in the Schedule appended to that Part for the standard

luku, taataan ainakin jokaiselle turvaa saavalle henkilölle, joka on täyttänyt määrättyjen säännösten mukaisesti vaatimuksen kymmenen vuoden maksu- tai työssäolokaudesta tai viiden vuoden asumisajasta.

4. V osaan liitettyssä taulukossa ilmoitettu prosenttilukua voidaan vastaavasti alentaa, jos odotusaika alemmaa prosenttilukua vastaavalle etuudelle on pitempi kuin 10 vuotta maksuja tai työssäoloa tai 5 vuotta asumista, mutta lyhyempi kuin 30 vuotta maksuja tai työssäoloa tai 20 vuotta asumista. Milloin mainittu odotusaika on pitempi kuin 15 vuotta maksuja tai työssäoloa, on alennettua etuutta maksettava tämän artiklan 2 momentin mukaisesti.

19 artikla

17 ja 18 artikloissa tarkoitettuja etuuksia on suoritettava koko vakuutustapahtuman ajan.

IV osa. Jälkeenjääneiden etuudet

20 artikla

Kunkin jäsenvaltion, johon nähden yleissopimuksen tämä osa on voimassa, tulee taata turvaa saaville henkilöille jälkeenjääneiden etuuden saanti tämän osan seuraavien artiklojen mukaisesti.

21 artikla

1. Vakuutustapahtuman tulee tarkoittaa toimeentulomahdollisuuksien menettämistä, joka on aiheutunut leskivaimolle tai lapsille perheenhuoltajan kuolemasta.

2. Leskivaimon osalta voidaan jälkeenjääneen etuuden saannin ehdoksi asettaa, että hän on saavuttanut määrätyn iän. Tämä ikä alkoon olko korkeampi kuin vanhuusetuuden saannille määrätty ikä.

3. Mitään ikää koskevaa ehtoa alkoon asetettako, jos leskivaimo

a) on invalidi tämän käsitteen tarkoitamassa mielessä; tai

b) jos hän hoitaa vainajan lasta.

4. Lapsettoman leskivaimon osalta voidaan jälkeenjääneen etuuden saannin ehdoksi määrätä, että hänen avioliittonsa oli kestänyt tietyn vähimmäisajan.

beneficiary concerned is secured at least to a person protected who has completed, in accordance with prescribed rules, ten years of contribution or employment, or five years of residence.

4. A proportional reduction of the percentage indicated in the Schedule appended to Part V may be effected where the qualifying period for the benefit corresponding to the reduced percentage exceeds ten years of contribution or employment or five years of residence but is less than 30 years of contribution or employment or 20 years of residence; if such qualifying period exceeds 15 years of contribution or employment, a reduced benefit shall be payable in conformity with paragraph 2 of this Article.

Article 19

The benefit specified in Articles 17 and 18 shall be granted throughout the contingency.

Part IV. Survivors' Benefit

Article 20

Each Member for which this Part of this Convention is in force shall secure to the persons protected the provision of survivors' benefit in accordance with the following Articles of this Part.

Article 21

1. The contingency covered shall include the loss of support suffered by the widow or child as the result of the death of the breadwinner.

2. In the case of a widow the right to a survivors' benefit may be made conditional on the attainment of a prescribed age. Such age shall not be higher than the age prescribed for old-age benefit.

3. No requirement as to age may be made if the widow—

a) is invalid, as may be prescribed; or

b) is caring for a dependent child of the deceased.

4. In order that a widow who is without a child may be entitled to a survivors' benefit, a minimum duration of marriage may be required.

22 artikla

Turvaa saaviin henkilöihin on luettava

a) aviovaimo, lapset ja muut kansallisessa lainsäädännössä mainitut huollettavat omaiset, joiden perheenhuoltaja oli työntekijä tai ammattioppilas; tai

b) aviovaimo, lapset ja muut kansallisessa lainsäädännössä mainitut huollettavat omaiset, joiden perheenhuoltaja kuului niihin määrättyihin ansiotyössä olevan väestön ryhmiin, jotka käsittävät vähintään 75 prosenttia ansiotyössä olevan väestön kokonaismäärästä; tai

c) kaikki leskivaimot, lapset ja muut kansallisessa lainsäädännössä mainitut perheenhuoltajansa menettäneet omaiset, jotka ovat maan asukkaita ja, mikäli pidetään asianmukaisena, joiden varat vakuutustapahtuman aikana eivät ylitä 28 artiklan mukaisesti määrättyä rajaa.

2. Milloin 4 artiklan nojalla tehty ilmoitus on voimassa, on turvaa saaviin henkilöihin luettava

a) aviovaimo ja lapset ja muut kansallisessa lainsäädännössä mainitut huollettavat omaiset, joiden perheenhuoltaja kuului johonkin niistä määrättyistä työntekijäryhmistä, jotka käsittävät vähintään 25 prosenttia työntekijöiden kokonaismäärästä; tai

b) aviovaimo ja lapset ja muut kansallisessa lainsäädännössä mainitut huollettavat omaiset, joiden perheenhuoltaja kuului johonkin niistä määrättyistä teollisuusyritysten työntekijäryhmistä, jotka käsittävät vähintään 50 prosenttia teollisuusyritysten työntekijöiden kokonaismäärästä.

23 artikla

Jälkeenjääneen etuuden tulee olla toistuvaisuoritus, joka lasketaan seuraavasti:

a) joko 26 tai 27 artiklan määräysten mukaan, milloin työntekijät tai ansiotyössä olevat väestöryhmät kuuluvat turvaa saaviin;

b) 28 artiklan määräysten mukaan, milloin kaikki asukkaat tai asukkaat, joiden varat vakuutustapahtuman aikana eivät ylitä määrättyä rajaa, kuuluvat turvaa saaviin.

24 artikla

1. 23 artiklassa mainittu etuus on taattava tässä tarkoitetun vakuutustapahtuman toteutuksessa ainakin

Article 22

1. The persons protected shall comprise—

a) the wives, children and, as may be prescribed, other dependants of all breadwinners who were employees or apprentices; or

b) the wives, children and, as may be prescribed, other dependants of breadwinners in prescribed classes of the economically active population, which classes constitute not less than 75 per cent. of the whole economically active population; or

c) all widows, all children and all other prescribed dependants who have lost their breadwinner, who are residents and, as appropriate, whose means during the contingency do not exceed limits prescribed in such a manner as to comply with the provisions of Article 28.

2. Where a declaration made in virtue of Article 4 is in force, the persons protected shall comprise—

a) the wives, children and, as may be prescribed, other dependants of breadwinners in prescribed classes of employees, which classes constitute not less than 25 per cent. of all employees; or

b) the wives, children and, as may be prescribed, other dependants of breadwinners in prescribed classes of employees in industrial undertakings, which classes constitute not less than 50 per cent. of all employees in industrial undertakings.

Article 23

The survivors' benefit shall be a periodical payment calculated as follows:

a) where employees or classes of the economically active population are protected, in such a manner as to comply either with the requirements of Article 26 or with the requirements of Article 27;

b) where all residents or all residents whose means during the contingency do not exceed prescribed limits are protected, in such a manner as to comply with the requirements of Article 28.

Article 24

1. The benefit specified in Article 23 shall, in a contingency covered, be secured at least—

a) turvaa saavalle henkilölle, jonka perheenhuoltaja oli täyttänyt määrättyjen säännösten mukaisesti vaatimuksen odotusajasta, joka voi olla 15 vuoden maksu- tai työssäolokausi tai 10 vuoden asumisaika; jos on kysymys leskivaimolle maksettavasta jälkeenjääneen etuudesta, voidaan kuitenkin katsoa riittävän, että leskivaimo on täyttänyt vaatimuksen määrätynpituisesta asumisajasta; tai

b) mikäli turva käsittää periaatteessa kaikkien ansiotyössä olevien henkilöiden vaimot ja lapset, turvaa saavalle henkilölle, jonka perheenhuoltaja oli täyttänyt määrättyjen säännösten mukaisesti vaatimuksen kolmen vuoden maksukaudesta ja jonka perheenhuoltajan puolesta hänen työkykyisinä ikävuosinaan oli suoritettu määrätty keskimäärä tai määrätty määrä vuotuismaksuja.

2. Milloin jälkeenjääneen etuuden saannin ehtona on vähimmäiskausi maksuja tai työssäoloa, on alennettu etuus taattava ainakin

a) turvaa saavalle henkilölle, jonka perheenhuoltaja oli täyttänyt määrättyjen säännösten mukaisesti vaatimuksen viiden vuoden maksu- tai työssäolokaudesta; tai

b) milloin periaatteessa kaikkien ansiotyössä olevien henkilöiden vaimot ja lapset kuuluvat turvaa saaviin, turvaa saavalle henkilölle, jonka perheenhuoltaja oli täyttänyt määrättyjen säännösten mukaisesti vaatimuksen kolmen vuoden maksukaudesta ja jonka puolesta hänen työkykyisinä ikävuosinaan on suoritettu puolet tämän artiklan 1 b kohdassa tarkoitettujen vuotuismaksujen keskimäärästä tai vuotuismaksujen määrästä.

3. Tämän artiklan 1 momentin vaatimukset on katsottava täytetyiksi, mikäli etuus, joka on laskettu V osan määräysten mukaisesti, mutta prosenttiluvun mukaan, joka on 10 yksikköä alempi kuin V osaan liitettyssä taulukossa edunsaajatyypin kohdalla ilmoitettu prosenttiluku, taataan ainakin turvaa saavalle henkilölle, jonka perheenhuoltaja on täyttänyt määrättyjen säännösten mukaisesti vaatimuksen viiden vuoden maksu- tai työssäolokaudesta tai asumisajasta.

4. V osaan liitettyssä taulukossa ilmoitettu prosenttilukua voidaan vastaavasti alentaa, mikäli odotusaika alemmaa prosenttilukua vastaavalle etuudelle on pitempi kuin 5 vuotta maksuja, työssäoloa tai asumista, mutta lyhyempi kuin 15 vuotta maksuja tai työssäoloa tai 10

a) to a person protected whose breadwinner has completed, in accordance with prescribed rules, a qualifying period which may be 15 years of contribution or employment, or ten years of residence: Provided that, for a benefit payable to a widow, the completion of a prescribed qualifying period of residence by such widow may be required instead; or

b) where, in principle, the wives and children of all economically active persons are protected, to a person protected whose breadwinner has completed, in accordance with prescribed rules, a qualifying period of three years of contribution and in respect of whose breadwinner while he was of working age, the prescribed yearly average number or the yearly number of contributions has been paid.

2. Where the survivors' benefit is conditional upon a minimum period of contribution or employment, a reduced benefit shall be secured at least—

a) to a person protected whose breadwinner has completed, in accordance with prescribed rules, a qualifying period of five years of contribution or employment; or

b) where, in principle, the wives and children of all economically active persons are protected, to a person protected whose breadwinner has completed, in accordance with prescribed rules, a qualifying period of three years of contribution and in respect of whose breadwinner, while he was of working age, half of the yearly average number or of the yearly number of contributions prescribed in accordance with subparagraph b) of paragraph 1 of this Article has been paid.

3. The requirements of paragraph 1 of this Article shall be deemed to be satisfied where a benefit calculated in conformity with the requirements of Part V but at a percentage of ten points lower than shown in the Schedule appended to that Part for the standard beneficiary concerned is secured at least to a person protected whose breadwinner has completed, in accordance with prescribed rules, five years of contribution, employment or residence.

4. A proportional reduction of the percentage indicated in the Schedule appended to Part V may be effected where the qualifying period for the benefit corresponding to the reduced percentage exceeds five years of contribution, employment or residence but is less

vuotta asumista; mikäli odotusaika on maksu- tai työssäolokausi, on alennettua etuutta maksettava tämän artiklan 2 momentin mukaisesti.

5. Tämän artiklan 1 ja 2 momenttien vaatimukset on katsottava täytetyiksi, jos V osan mukaan laskettu etuus taataan ainakin turvaa saavalle henkilölle, jonka perheenhuoltaja oli määrättyjen säännösten mukaisesti täyttänyt vaatimuksen maksu- tai työssäolokautta tarkoittavasta odotusajasta, joka ei saa olla viittä vuotta pitempi määrättyssä vähimmäisiässä ja joka voi pitentyä iän mukana aina määrättyyn enimmäislukuun vuosia.

25 artikla

23 ja 24 artikloissa mainitut etuudet on suoritettava koko vakuutustapahtuman ajan.

V osa. Toistuvaissuoritusten laskeminen

26 artikla

1. Kun on kysymys toistuvaissuorituksesta, johon tätä artiklaa sovelletaan, tulee etuuden, lisättynä vakuutustapahtuman aikana maksettavilla perhelisillä, olla määrältään sellainen, että se tähän osaan liitetyssä taulukossa tarkoitettun edunsaajatyypin osalta on kysymyksessä olevassa vakuutustapahtumassa vähintään yhtä suuri kuin tässä taulukossa ilmoitettu prosentti edunsaajan tai hänen perheenhuoltajansa aikaisempien työansioiden ja niiden perhelisien yhteissummasta, jotka maksetaan turvaa saavalle henkilölle, jolla on samanlaiset huoltovelvollisuudet kuin edunsaajatyypillä.

2. Edunsaajan tai hänen perheenhuoltajansa aikaisemmat työansiot on laskettava määrättyjen säännösten mukaan ja, mikäli turvaa saavat henkilöt tai heidän perheenhuoltajansa on jaettu eri luokkiin työansioiden mukaan, heidän aikaisemmat työansionsa voidaan laskea niiden luokkien perusansioista, joihin he kuuluivat.

3. Etuuden määrälle tai etuutta laskettaessa huomioon otettaville työansioille voidaan määrätä yläraja edellytettynä, että yläraja määrätään siten, että tämän artiklan 1 momentin määräykset tulevat täytetyiksi, silloin kun edunsaajan tai hänen perheenhuoltajansa aikaisem-

than 15 years of contribution or employment or ten years of residence; if such qualifying period is one of contribution or employment, a reduced benefit shall be payable in conformity with paragraph 2 of this Article.

5. The requirements of paragraphs 1 and 2 of this Article shall be deemed to be satisfied where a benefit calculated in conformity with the requirements of Part V is secured at least to a person protected whose breadwinner has completed, in accordance with prescribed rules, a qualifying period of contribution or employment which shall not be more than five years at a prescribed minimum age and may rise with advancing age to not more than a prescribed maximum number of years.

Article 25

The benefit specified in Articles 23 and 24 shall be granted throughout the contingency.

Part V. Standards to Be Complied with by Periodical Payments

Article 26

1. In the case of a periodical payment to which this Article applies, the rate of the benefit, increased by the amount of any family allowances payable during the contingency, shall be such as to attain, in respect of the contingency in question, for the standard beneficiary indicated in the Schedule appended to this Part, at least the percentage indicated therein of the total of the previous earnings of the beneficiary or his breadwinner and of the amount of any family allowances payable to a person protected with the same family responsibilities as the standard beneficiary.

2. The previous earnings of the beneficiary or his breadwinner shall be calculated according to prescribed rules, and, where the persons protected or their breadwinners are arranged in classes according to their earnings, their previous earnings may be calculated from the basic earnings of the classes to which they belonged.

3. A maximum limit may be prescribed for the rate of the benefit or for the earnings taken into account for the calculation of the benefit, provided that the maximum limit is fixed in such a way that the provisions of paragraph 1 of this Article are complied with where the

mat työansiot ovat yhtä suuret tai pienemmät kuin ammattitaitoisen miespuolisen ruumiillisen työn tekijän palkka.

4. Edunsaajan tai hänen perheenhuoltajansa aikaisemmat työansiot, ammattitaitoisen miespuolisen ruumiillisen työn tekijän palkka, etuus ja perhelisät on laskettava samalta aikaperustalta.

5. Muiden edunsaajien kohdalla etuuden tulee olla järkevässä suhteessa edunsaajatyypin etuuteen.

6. Tässä artiklassa tarkoitetaan ammattitaitoisella miespuolisella ruumiillisen työn tekijällä

a) muun kuin sähkökoneita valmistavan koneenrakennusteollisuuden palveluksessa työskentelevää asentajaa tai sorvaajaa; tai

b) tyypillisesti ammattitaitoisista työntekijää edustavaa henkilöä, joka on valittu seuraavan momentin määräysten mukaisesti; tai

c) henkilöä, jonka työansiot ovat yhtä suuret tai suuremmat kuin 75 prosentilla kaikista turvaa saavista henkilöistä, jolloin ansiot on laskettava vuoden tai lyhyemmän ajanjakson perusteella sen mukaan kuin on määrätty;

d) henkilöä, jonka työansiot ovat 125 prosenttia kaikkien turvaa saavien henkilöiden keskimääräisistä työansioista.

7. Edellisen momentin b kohdan tarkoittamana ammattitaitoisen työntekijän tyyppinä on pidettävä henkilöä, joka työskentelee sellaisessa elinkeinoelämän luokassa, johon kuuluu suurin määrä kysymyksessä olevan vakuutustapahtuman varalta turvattuja, ansiotyössä olevia mieshenkilöitä tai turvaa saavien henkilöiden perheenhuoltajia pääryhmässä, joka puolestaan käsittää suurimman määrän tällaisia henkilöitä tai perheenhuoltajia; tähän tarkoitukseen on käytettävä Yhdistyneiden Kansakuntien Talous- ja sosiaalineuvoston seitsemännessä kokouksessaan 27 päivänä elokuuta 1948 hyväksymää, kaikkien elinkeinoelämän alojen kansainvälistä tyyppiluokitusta, joka esitetään tämän yleissopimuksen liitteessä vuonna 1958 muutetussa muodossaan, ja otettava huomioon tähän luokitukseen mahdollisesti myöhemmin tehtävät muutokset.

8. Mikäli etuuden määrä vaihtelee alueittain, voidaan ammattitaitoinen miespuolinen ruumiillisen työn tekijä valita kullakin alueella tämän artiklan 6 ja 7 momentin mukaisesti.

9. Ammattitaitoisen miespuolisen ruumiillisen työn tekijän palkka määräytyy säännöllisesti

previous earnings of the beneficiary or his breadwinner are equal to or lower than the wage of a skilled manual male employee.

4. The previous earnings of the beneficiary or his breadwinner, the wage of the skilled manual male employee, the benefit and any family allowances shall be calculated on the same time basis.

5. For the other beneficiaries the benefit shall bear a reasonable relation to the benefit for the standard beneficiary.

6. For the purpose of this Article, a skilled manual male employee shall be—

a) a fitter or turner in the manufacture of machinery other than electrical machinery; or

b) a person deemed typical of skilled labour selected in accordance with the provisions of the following paragraph; or

c) a person whose earnings are such as to be equal to or greater than the earnings of 75 per cent. of all the persons protected, such earnings to be determined on the basis of annual or shorter periods as may be prescribed; or

d) a person whose earnings are equal to 125 per cent. of the average earnings of all the persons protected.

7. The person deemed typical of skilled labour for the purposes of subparagraph b) of the preceding paragraph shall be a person employed in the major group of economic activities with the largest number of economically active male persons protected in the contingency in question, or of the breadwinners of the persons protected, as the case may be, in the division comprising the largest number of such persons or breadwinners; for this purpose, the international standard industrial classification of all economic activities, adopted by the Economic and Social Council of the United Nations at its Seventh Session on 27 August 1948, as amended up to 1958 and reproduced in the Annex to this Convention, or such classification as at any time further amended, shall be used.

8. Where the rate of benefit varies by region, the skilled manual male employee may be determined for each region in accordance with paragraphs 6 and 7 of this Article.

9. The wage of the skilled manual male employee shall be determined on the basis

sestä työajasta maksettavan palkan mukaan, joka on määrätty työehtosopimuksessa tai, mikäli niin tehdään, kansallisessa lainsäädännössä tai sen perusteella tai vallitsevan tavan mukaan ja johon sisältyvät mahdolliset kalliinajan lisät; milloin palkkamäärät vaihtelevat alueittain, eikä tämän artiklan 8 momenttia sovelleta, on keskimääräinen palkka otettava perustaksi.

27 artikla

1. Kun on kysymys toistuvaissuorituksista, joihin tätä artiklaa sovelletaan, tulee etuuden, lisättynä vakuutustapahtuman aikana maksettavilla perheellisillä, olla määrältään sellainen, että se tähän osaan liitettyssä taulukossa tarkoitettun edunsaajatyypin osalta, on kysymyksessä olevassa vakuutustapahtumassa vähintään yhtä suuri kuin taulukossa ilmoitettu prosentti tavallisen aikuisen miespuolisen sekatyöntekijän palkan ja niiden perheellisten yhteissummasta, jotka maksetaan turvaa saavalle henkilölle, jolla on samanlaiset perheenhuoltovelvollisuudet kuin edunsaajatyypillä.

2. Tavallisen aikuisen miespuolisen sekatyöntekijän palkka, etuus ja perheisät on laskettava samalta aikaperustalta.

3. Toisten edunsaajien osalta tulee etuuden olla järkevässä suhteessa edunsaajatyypin etuuteen.

4. Tässä artiklassa tarkoitetaan tavallisella aikuisella miespuolisella sekatyöntekijällä

a) muun kuin sähkökoneita valmistavan koneenrakennusteollisuuden palveluksessa työskentelevää tyypillistä sekatyöntekijää;

b) tyypillisesti ammattitaidotonta työntekijää edustavaa henkilöä, joka on valittu seuraavan momentin määräysten mukaisesti.

5. Edellisen momentin b kohdan tarkoitettamana ammattitaidottoman työntekijän tyyppinä on pidettävä henkilöä, joka työskentelee sellaisessa elinkeinoelämän luokassa, johon kuuluu suurin määrä kysymyksessä olevan vakuutustapahtuman varalta turvattuja, ansiotyössä olevia mieshenkilöitä tai turvaa saavien henkilöiden perheenhuoltajia pääryhmässä, joka puolestaan käsittää suurimman määrän tällaisia henkilöitä tai perheenhuoltajia; tähän tarkoitukseen on käytettävä Yhdistyneiden Kansakuntien Talous- ja sosiaalineuvoston seitsemännessä kokouksessaan 27 päivänä elokuuta 1948 hyväksymää, kaikkien elinkeinoelämän alojen kansainvälistä tyypipiluokitusta, joka esitetään tä-

of the rates of wages for normal hours of work fixed by collective agreements, by or in pursuance of national legislation, where applicable, or by custom, including cost-of-living allowances if any; where such rates differ by region but paragraph 8 of this Article is not applied, the median rate shall be taken.

Article 27

1. In the case of a periodical payment to which this Article applies, the rate of the benefit, increased by the amount of any family allowances payable during the contingency, shall be such as to attain, in respect of the contingency in question, for the standard beneficiary indicated in the Schedule appended to this Part, at least the percentage indicated therein of the total of the wage of an ordinary adult male labourer and of the amount of any family allowances payable to a person protected with the same family responsibilities as the standard beneficiary.

2. The wage of the ordinary adult male labourer, the benefit and any family allowances shall be calculated on the same time basis.

3. For the other beneficiaries, the benefit shall bear a reasonable relation to the benefit for the standard beneficiary.

4. For the purpose of this Article, the ordinary adult male labourer shall be—

a) a person deemed typical of unskilled labour in the manufacture of machinery other than electrical machinery; or

b) a person deemed typical of unskilled labour selected in accordance with the provisions of the following paragraph.

5. The person deemed typical of unskilled labour for the purpose of subparagraph b) of the preceding paragraph shall be a person employed in the major group of economic activities with the largest number of economically active male persons protected in the contingency in question, or of the breadwinners of the persons protected, as the case may be, in the division comprising the largest number of such persons or breadwinners; for this purpose the international standard industrial classification of all economic activities, adopted by the Economic and Social Council of the United Nations at its Seventh Session on 27 August 1948, as amended up to 1958 and

män yleissopimuksen liitteessä vuonna 1958 muutetussa muodossa, ja otettava huomioon luokitukseen mahdollisesti myöhemmin tehtävät muutokset.

6. Mikäli etuuden määrä vaihtelee alueittain, voidaan tavallinen aikuinen miespuolinen sekatyöntekijä valita kullakin alueella tämän artiklan 4 ja 5 momentin mukaisesti.

7. Tavallisen aikuisen miespuolisen sekatyöntekijän palkka määräytyy säännöllisestä työstä maksettavan palkan mukaan, joka on määrätty työehtosopimuksessa tai, mikäli niin tehdään, kansallisessa lainsäädännössä tai sen perusteella tai vallitsevan tavan mukaan ja johon sisältyvät mahdolliset kalliinajan lisät; mikäli palkkamäärät vaihtelevat alueen mukaan eikä tämän artiklan 6 momenttia sovelleta, on keskimääräinen palkka otettava perustaksi.

28 artikla

Kun on kysymys toistuvaissuorituksista, joihin tätä artiklaa sovelletaan,

a) on etuuden määrä laskettava määrätyn asteikon tai asianomaisen viranomaisen määrättyjen säännösten mukaisesti vahvistaman asteikon mukaan;

b) etuuden määrä voidaan alentaa vain siinä laajuudessa kuin edunsaajan perheen muut varat ylittävät määrätty huomattavat rahamäärät tai asianomaisen viranomaisen määrättyjen säännösten mukaisesti vahvistamat huomattavat rahamäärät;

c) etuuden ja muiden varojen, sen jälkeen kun edellisessä kohdassa mainitut huomattavat rahamäärät on niistä vähennetty, yhteissumman tulee olla sellainen, että se riittää turvaamaan edunsaajan perheelle terveet ja kohtuulliset elin ehdot; kokonaissumma ei saa olla pienempi kuin 27 artiklan määräysten mukaan laskettujen vastaavien etuuksien määrä;

d) edellisen kohdan määräykset on katsottava täytetyiksi, jos kysymyksessä olevan yleissopimuksen osan mukaan maksettujen etuuksien yhteissumma ylittää vähintään 30 prosentin niiden etuuksien yhteissumman, joka saataisiin soveltamalla 27 artiklan määräyksiä sekä

i) 9 artiklan 1 momentin b kohdan määräyksiä II osan kohdalta;

ii) 16 artiklan 1 momentin b kohdan määräyksiä III osan kohdalta;

iii) 22 artiklan 1 momentin b kohdan määräyksiä IV osan kohdalta.

reproduced in the Annex to this Convention, or such classification as at any time further amended, shall be used.

6. Where the rate of benefit varies by region, the ordinary adult male labourer may be determined for each region in accordance with paragraphs 4 and 5 of this Article.

7. The wage of the ordinary adult male labourer shall be determined on the basis of the rates of wages for normal hours of work fixed by collective agreements, by or in pursuance of national legislation, where applicable, or by custom, including cost-of-living allowances if any; where such rates differ by region but paragraph 6 of this Article is not applied, the median rate shall be taken.

Article 28

In the case of a periodical payment to which this Article applies—

a) the rate of the benefit shall be determined according to a prescribed scale or a scale fixed by the competent public authority in conformity with prescribed rules;

b) such rate may be reduced only to the extent by which the other means of the family of the beneficiary exceed prescribed substantial amounts or substantial amounts fixed by the competent public authority in conformity with prescribed rules;

c) the total of the benefit and any other means, after deduction of the substantial amounts referred to in subparagraph b), shall be sufficient to maintain the family of the beneficiary in health and decency, and shall be not less than the corresponding benefit calculated in accordance with the requirements of Article 27;

d) the provisions of subparagraph c) shall be deemed to be satisfied if the total amount of benefits paid under the Part concerned exceeds by at least 30 per cent. the total amounts of benefits which would be obtained by applying the provisions of Article 27 and the provisions of—

i) Article 9, paragraph 1, subparagraph b) for Part II;

ii) Article 16, paragraph 1, subparagraph b) for Part III;

iii) Article 22, paragraph 1, subparagraph b) for Part IV.

29 artikla

1. 10, 17 ja 23 artiklojen mukaan parhailaan maksettavien toistuvaissuorituksien määrää on tarkistettava, kun on tapahtunut huomattavia muutoksia yleisessä ansiotasossa tai elinkustannuksissa.

2. Kunkin jäsenvaltion tulee ottaa näiden tarkistusten tulokset raporttiinsa, jonka se on velvollinen antamaan tämän yleissopimuksen soveltamisesta Kansainvälisen työjärjestön perussäännön 22 artiklan nojalla, ja ilmoittaa mihin toimenpiteisiin se on asian johdosta ryhtynyt.

V osaan kuuluva taulukko:

*Edunsaajatyypeille maksettavat toistuvais-
suoritukset*

Osa	Vakuutustapahtuma	Edunsaajatyyppe	Prosentti-luku
II	Työkyvyttömyys ..	Mies, jolla on vaimo ja 2 lasta	50
III	Vanhuus	Mies, jolla on eläkeikäinen vaimo ..	45
IV	Perheenhuoltajan kuolema	Leskivaimo, jolla on 2 lasta	45

VI osa. Yhteiset määräykset

30 artikla

Kansallisessa lainsäädännössä on määrättävä, että parhaillaan hankittavat oikeudet maksuihin perustuviin työkyvyttömyys-, vanhuus- ja jälkeenjääneiden etuuksiin säilyvät määrätyn edellytyksin.

31 artikla

1. Työkyvyttömyys-, vanhuus- tai jälkeenjääneiden etuuden maksaminen voidaan keskeyttää määrätyn ehdoin, mikäli edunsaaja on ansiotyössä.

2. Maksuihin perustuvaa työkyvyttömyys-, vanhuus- tai jälkeenjääneiden etuutta voidaan alentaa, mikäli edunsaajan työansiot ylittävät määrätyn summan; etuuden alennus ei saa olla suurempi kuin työansiot.

3. Maksuihin perustumatonta työkyvyttömyys-, vanhuus- tai jälkeenjääneiden etuutta voidaan alentaa, mikäli edunsaajan työansiot tai hänen muut varansa tai nämä molemmat yhdessä ylittävät määrätyn summan.

32 artikla

1. Etuus, jonka turvaa saava henkilö olisi muuten oikeutettu saamaan tämän yleissopi-

Article 29

1. The rates of cash benefits currently payable pursuant to Article 10, Article 17 and Article 23 shall be reviewed following substantial changes in the general level of earnings or substantial changes in the cost of living.

2. Each Member shall include the findings of such reviews in its reports upon the application of this Convention submitted under article 22 of the Constitution of the International Labour Organisation, and shall specify any action taken.

Schedule to Part V:

Periodical payments to standard beneficiaries

Part	Contingency	Standard beneficiary	Percent-age
II	Invalidity	Man with wife and two children ...	50
III	Old age	Man with wife of pensionable age ..	45
IV	Death of breadwinner	Widow with two children	45

Part VI. Common Provisions

Article 30

National legislation shall provide for the maintenance of rights in course of acquisition in respect of contributory invalidity, old-age and survivors' benefits under prescribed conditions.

Article 31

1. The payment of invalidity, old-age or survivors' benefit may be suspended, under prescribed conditions, where the beneficiary is engaged in gainful activity.

2. A contributory invalidity, old-age or survivors' benefit may be reduced where the earnings of the beneficiary exceed a prescribed amount; the reduction in benefit shall not exceed the earnings.

3. A non-contributory invalidity, old-age or survivors' benefit may be reduced where the earnings of the beneficiary or his other means or the two taken together exceed a prescribed amount.

Article 32

1. A benefit to which a person protected would otherwise be entitled in compliance

muksen II, III tai IV osan mukaan, voidaan lakkauttaa siinä laajuudessa kuin määrätään

a) siksi ajaksi, minkä asianomainen henkilö osleskelee jäsenvaltion alueen ulkopuolella, paitsi, määrätyin ehdoin, kun on kysymys etuudesta, joka suoritetaan maksuihin perustuvan järjestelmän nojalla;

b) siksi ajaksi, minkä asianomainen henkilö saa elatuksensa julkisista varoista tai sosiaaliturvalaitoksen tai -elimen kustannuksella;

c) mikäli asianomainen henkilö on esittänyt vilpillisen hakemuksen;

d) milloin vakuutustapahtuma on aiheutunut asianomaisen henkilön rikollisesta teosta;

e) milloin vakuutustapahtuma on aiheutunut asianomaisen henkilön karkeasta ja tahallisesta väärinkäytöksestä;

f) aiheelliseksi katsottavissa tapauksissa, jolloin asianomainen henkilö ilman pätevää syytä on jättänyt käyttämättä hänen käytettävissään olevaa lääkintö- tai kuntoutuspalvelua tai ei ole noudattanut sääntöjä, jotka on määrätty vakuutustapahtuman sattumisen tai sen jatkuvuuden toteamiseksi tai edunsaajien noudatettaviksi;

g) kun on kysymys leskivaimolle maksettavasta jälkeenjääneen etuudesta, siksi ajaksi, minkä hän elää yhdessä vieraan miehen kanssa olematta naimisissa.

2. Määrätyissä tapauksissa ja rajoissa voidaan osa maksettavaksi kuuluvasta etuudesta maksaa asianomaisen henkilön huollettaville.

33 artikla

1. Jos turvaa saava henkilö on tai olisi ollut samanaikaisesti oikeutettu saamaan useamman tässä yleissopimuksessa mainitun etuuden, voidaan näitä etuuksia määrätyin edellytyksin alentaa määrätyissä rajoissa; turvaa saavan henkilön tulee saada yhteensä vähintään edullisimman etuuden suuruinen rahamäärä.

2. Jos turvaa saava henkilö on tai muuten olisi ollut oikeutettu saamaan tämän yleissopimuksen mukaisen etuuden ja hänelle maksetaan rahassa samasta vakuutustapahtumasta muuta sosiaaliturvaetuutta kuin perhelisää, voidaan tämän yleissopimuksen mukaista etuutta alentaa tai se lakkauttaa määrätyin edellytyksin ja määrättyissä rajoissa edellytettynä, että alennetun tai lakkautetun etuuden osa ei saa olla suurempi kuin toisen etuuden määrä.

with any of Parts II to IV of this Convention may be suspended to such extent as may be prescribed—

a) as long as the person concerned is absent from the territory of the Member, except, under prescribed conditions, in the case of a contributory benefit;

b) as long as the person concerned is maintained at public expense or at the expense of a social security institution or service;

c) where the person concerned has made a fraudulent claim;

d) where the contingency has been caused caused by the serious misconduct of the person concerned;

e) where the contingency has been wilfully caused by the serious misconduct of the person concerned;

f) in appropriate cases, where the person concerned, without good reason, neglects to make use of the medical or rehabilitation services placed at his disposal or fails to comply with rules prescribed for verifying the occurrence or continuance of the contingency or for the conduct of beneficiaries; and

g) in the case of survivors' benefit for a widow, as long as she is living with a man as his wife.

2. In the cases and within the limits prescribed, part of the benefit otherwise due shall be paid to the dependants of the person concerned.

Article 33

1. If a person protected is or would otherwise be eligible simultaneously for more than one of the benefits provided for in this Convention, these benefits may be reduced under prescribed conditions and within prescribed limits; the person protected shall receive in total at least the amount of the most favourable benefit.

2. If a person protected is or would otherwise be eligible for a benefit provided for in this Convention and is in receipt of another social security cash benefit for the same contingency, other than a family benefit, the benefit under this Convention may be reduced or suspended under prescribed conditions and within prescribed limits, subject to the part of the benefit which is reduced or suspended not exceeding the other benefit.

34 artikla

1. Hakemuksentekijällä tulee olla valitus-oikeus siinä tapauksessa, että etuutta koskeva hakemus hylätään tai etuuden laadusta tahi määrästä syntyy erimielisyyttä.

2. Kansallisessa lainsäädännössä on määrättävä menettely, jonka avulla hakemuksentekijä voi tarvittaessa antaa valitsemansa pätevän henkilön tai turvaa saavien henkilöiden etuja edustavan järjestön edustajan edustaa tai avustaa itseään.

35 artikla

1. Kunkin jäsenvaltion on otettava yleisvastuu tämän yleissopimuksen mukaisesti maksettavien etuuksien myöntämisestä ja ryhdyttävä kaikkiin tätä varten tarvittaviin toimenpiteisiin.

2. Kunkin jäsenvaltion on otettava yleisvastuu tämän yleissopimuksen soveltamiseen osallistuvien laitosten ja elinten moitteettomasta hallinnosta.

36 artikla

Milloin hallintoa ei ole annettu julkisten viranomaisten säännösten mukaan toimivalle laitokselle tai eduskunnalle vastuussa olevalle valtion virastolle, tulee turvaa saavien henkilöiden edustajien osallistua asioiden hoitoon määrätyn ehdoon; kansallisessa lainsäädännössä voidaan samoin määrätä työnantajien ja julkisten viranomaisten edustajien osallistumisesta asioiden hoitoon.

VII osa. Sekalaisia määräyksiä

37 artikla

Jäsenvaltio, jonka lainsäädäntö antaa turvan työntekijöille, voi jättää, sen mukaan kuin on tarpeen, tämän yleissopimuksen soveltamisen ulkopuolelle

- a) henkilöt, joiden työ on tilapäisluontoista;
- b) työnantajan perheenjäsenet, jotka elävät hänen taloudessaan, sikäli kuin he suorittavat työtä hänen hyväkseen;
- c) muut työntekijäryhmät, joiden lukumäärä ei saa ylittää 10 prosenttia niiden työntekijöiden kokonaismäärästä, joita ei ole jätetty yleissopimuksen ulkopuolelle tämän artiklan a ja b kohtien nojalla.

Article 34

1. Every claimant shall have a right of appeal in the case of refusal of benefit or complaint as to its quality or quantity.

2. Procedures shall be prescribed which permit the claimant to be represented or assisted, where appropriate, by a qualified person of his choice or by a delegate of an organisation representative of persons protected.

Article 35

1. Each Member shall accept general responsibility for the due provision of the benefits provided in compliance with this Convention and shall take all measures required for this purpose.

2. Each Member shall accept general responsibility for the proper administration of the institutions and services concerned in the application of this Convention.

Article 36

Where the administration is not entrusted to an institution regulated by the public authorities or to a government department responsible to a legislature, representatives of the persons protected shall participate in the management under prescribed conditions; national legislation may likewise decide as to the participation of representatives of employers and of the public authorities.

Part VII. Miscellaneous Provisions

Article 37

Any Member whose legislation protects employees may, as necessary, exclude from the application of this Convention—

- a) persons whose employment is of a casual nature;
- b) members of the employer's family living in his house, in respect of their work for him;
- c) other categories of employees, which shall not exceed in number 10 per cent. of all employees other than those excluded under subparagraphs a) and b) of this Article.

38 artikla

1. Jokainen tämän yleissopimuksen ratifioiva jäsenvaltio, jonka lainsäädännön mukaan työntekijöitä suojellaan, voi ratifiointiinsa liittämällä ilmoituksella tilapäisesti sulkea tämän yleissopimuksen soveltamisesta maataloussektorin työntekijät, joille sen lainsäädäntö ei takaa vielä turvaa sopimusta ratifioitaessa.

2. Jokaisen tämän artiklan 1 momentin nojalla ilmoituksen tehneen jäsenvaltion tulee ilmoittaa Kansainvälisen työjärjestön perussäännön 22 artiklan nojalla annettavissa yleissopimuksen soveltamista koskeissa raporteissaan, missä laajuudessa se on pannut tai aikoo panna täytäntöön yleissopimuksen maataloussektorin työntekijöitä koskevat määräykset ja mitä edistystä on mahdollisesti tapahtunut yleissopimuksen soveltamiseksi mainittuihin työntekijöihin tai, ellei mitään muutoksia ole ilmoitettavana, antaa asiaa koskeva selitys.

3. Jokaisen tämän artiklan 1 momentin nojalla ilmoituksen tehneen jäsenvaltion tulee lisätä turvaa saavien maataloussektorin työntekijöiden määrää siinä laajuudessa ja tahdissa kuin olosuhteet sallivat.

39 artikla

1. Kukin tämän yleissopimuksen ratifioiva jäsenvaltio voi ratifiointiinsa liittämällä ilmoituksella sulkea sopimuksen soveltamisesta

a) merenkulkijat, merikalastajat mukaan luetuina,

b) julkisen yhteisön palveluksessa olevat virkamiehet, sikäli kuin nämä ryhmät saavat turvan erityisjärjestelmien nojalla, jotka antavat heille kokonaisuudessaan vähintään yhtä hyvät etuudet kuin mitkä tässä yleissopimuksessa määrätään.

2. Mikäli tämän artiklan 1 momentin nojalla tehty ilmoitus on voimassa, voi jäsenvaltio sulkea henkilöt, joita tämä ilmoitus tarkoittaa, niiden henkilöiden luvusta, jotka otetaan huomioon laskettaessa 9 artiklan 1 momentin b kohdassa ja 2 momentin b kohdassa, 16 artiklan 1 momentin b kohdassa ja 2 momentin b kohdassa, 22 artiklan 1 momentin b kohdassa ja 2 momentin b kohdassa ja 37 artiklan c kohdassa tarkoitettuja prosenttilukuja.

Article 38

1. Any Member whose legislation protects employees may, by a declaration accompanying its ratification, temporarily exclude from the application of this Convention the employees in the sector comprising agricultural occupations who are not yet protected by its legislation at the time of the ratification.

2. Each Member which has made a declaration under paragraph 1 of this article shall indicate in its reports upon the application of this Convention submitted under article 22 of the Constitution of the International Labour Organisation to what extent effect is given and what effect is proposed to be given to the provisions of the Convention in respect of the employees in the sector comprising agricultural occupations and any progress which may have been made with a view to the application of the Convention to such employees or, where there is no change to report, furnish all the appropriate explanations.

3. Each Member which has made a declaration under paragraph 1 of this Article shall increase the number of employees protected in the agricultural sector to the extent and with the speed that the circumstances permit.

Article 39

1. Any Member which ratifies this Convention may, by a declaration accompanying its ratification, exclude from the application of the Convention—

a) seafarers, including sea fishermen,

b) public servants, where these categories are protected by special schemes which provide in the aggregate benefits at least equivalent to those required by this Convention.

2. Where a declaration under paragraph 1 of this Article is in force, the Member may exclude the persons belonging to the category or categories excluded from the application of the Convention from the number of persons taken into account when calculating the percentages specified in paragraph 1, subparagraph b), and paragraph 2, subparagraph b), of Article 9; paragraph 1, subparagraph b), and paragraph 2, subparagraph b), of Article 16; paragraph 1, subparagraph b), and paragraph 2, subparagraph b), of Article 22; and subparagraph c) of Article 37.

3. Jokainen tämän artiklan 1 momentin nojalla ilmoituksen tehnyt jäsenvaltio voi myöhemmin ilmoittaa Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajalle, että se hyväksyy tämän yleissopimuksen velvoitukset sen ryhmän tai niiden ryhmien osalta, jotka jätettiin soveltamisen ulkopuolelle sopimusta ratifioitaessa.

40 artikla

Jos turvaa saava henkilö on kansallisen lainsäädännön nojalla oikeutettu saamaan perhehuoltajan kuolemantapauksessa muita määräämisiä toistuvaissuorituksia kuin jälkeensä jääneiden etuuden, voidaan tällaiset etuudet yhdistää jälkeensä jääneiden etuuksiin tätä yleissopimusta sovellettaessa.

41 artikla

1. Jäsenvaltio, joka

a) on hyväksynyt tämän yleissopimuksen velvoitukset II, III ja IV osien kohdalta ja joka

b) antaa turvan sellaiselle prosentille ansiotyössä olevasta väestöstä, joka on vähintään kymmenen yksikköä korkeampi kuin 9 artiklan 1 momentin b kohdassa, 16 artiklan 1 momentin b kohdassa ja 22 artiklan 1 momentin b kohdassa vaadittu prosenttiluku tai joka täyttää 9 artiklan 1 momentin c kohdan, 16 artiklan 1 momentin c kohdan ja 22 artiklan 1 momentin c kohdan määräykset, ja joka

c) takaa vähintään kahdessa II, III ja IV osien tarkoittamassa vakuutustapahtumassa etuudet, jotka ovat määrältään vähintään viisi yksikköä suuremmat kuin V osan liitteessä olevassa taulukossa ilmoitetut prosentuaaliset määrät,

saa käyttää hyväkseen seuraavan momentin määräyksiä.

2. Tällainen jäsenvaltio voi

a) asettaa 11 artiklan 2 momentin b kohdassa ja 24 artiklan 2 momentin b kohdassa mainitun kolmen vuoden odotusajan sijalle viiden vuoden odotusajan;

b) määrätä jälkeensä jääneiden etuuksien edunsaajat toisin kuin 21 artiklassa vaaditaan mutta kuitenkin siten, että edunsaajien kokonaisluku ei jää pienemmäksi kuin se edunsaajien määrä, joka saataisiin 21 artiklan soveltamisesta.

3. Kunkin jäsenvaltion, joka on käyttänyt

3. Any Member which has made a declaration under paragraph 1 of this Article may subsequently notify the Director-General of the International Labour Office that it accepts the obligations of this Convention in respect of a category or categories excluded at the time of its ratification.

Article 40

If a person protected is entitled, under national legislation, in case of death of the breadwinner, to periodical benefits other than a survivors' benefit, such periodical benefits may be assimilated to the survivors' benefit for the application of this Convention.

Article 41

1. A Member which—

a) has accepted the obligations of this Convention in respect of Parts II, III and IV, and

b) covers a percentage of the economically active population which is at least ten points higher than that required by Article 9, paragraph 1, subparagraph b), Article 16, paragraph 1, subparagraph b), and Article 22, paragraph 1, subparagraph b), or complies with Article 9, paragraph 1, subparagraph c), Article 16, paragraph 1, subparagraph c), and Article 22, paragraph 1, subparagraph c), and

c) secures in respect of at least two of the contingencies covered by Parts II, III and IV benefits of an amount corresponding to a percentage at least five points higher than the percentages specified in the Schedule appended to Part V,

may take advantage of the provisions of the following paragraph.

2. Such Member may—

a) substitute, for the purposes of Article 11, paragraph 2, subparagraph b), and Article 24, paragraph 2, subparagraph b) a period of five years for the period of three years specified therein;

b) determine the beneficiaries of survivors' benefits in a manner which is different from that required by Article 21, but which ensures that the total number of beneficiaries does not fall short of the number of beneficiaries which would result from the application of Article 21.

3. Each Member which has taken advantage

hyväkseen tämän artiklan 2 momentin määräyksiä, tulee ilmoittaa tämän yleissopimuksen soveltamista koskevassa selostuksessaan, jonka se on velvollinen esittämään Kansainvälisen työjärjestön perussäännön 22 artiklan nojalla, sen lainsäädännössä ja käytännössä vallitseva tilanne tässä momentissa mainittuihin asioihin nähden ja edistys, jota mahdollisesti on tapahtunut yleissopimuksen määräysten täydelliseksi soveltamiseksi.

42 artikla

1. Jäsenvaltio, joka

a) on hyväksynyt tämän yleissopimuksen velvoitukset II, III ja IV osien kohdalta ja joka

b) antaa turvan sellaiselle prosentille ansio-työssä olevasta väestöstä, joka on vähintään 10 yksikköä suurempi kuin 9 artiklan 1 momentin b kohdassa, 16 artiklan 1 momentin b kohdassa ja 22 artiklan 1 momentin b kohdassa vaadittu prosenttiluku, tai joka täyttää 9 artiklan 1 momentin c kohdan, 16 artiklan 1 momentin c kohdan ja 22 artiklan 1 momentin c kohdan määräykset,

saa poiketa tietyistä II, III ja IV osien määräyksistä ehdolla, että kysymyksessä olevan osan nojalla maksettujen etuuksien yhteissumma on vähintään 110 prosenttia niiden etuuksien yhteissummasta, jotka saataisiin soveltamalla k.o. osan kaikkia määräyksiä.

2. Kunkin tällaisen poikkeuksen tehneen jäsenvaltion tulee ilmoittaa tämän yleissopimuksen soveltamista koskevassa selostuksessaan, jonka se on velvollinen antamaan Kansainvälisen työjärjestön perussäännön 22 artiklan nojalla, sen lainsäädännössä ja käytännössä vallitseva tilanne tällaisen poikkeuksen osalta ja edistys, jota mahdollisesti on tapahtunut yleissopimuksen määräysten täydelliseksi soveltamiseksi.

43 artikla

Tätä yleissopimusta ei sovelleta

a) vakuutustapahtumiin, jotka ovat sattuneet ennenkuin yleissopimuksen vastaava osa tuli voimaan asianomaiseen jäsenvaltioon nähden;

b) etuuksiin, joita maksetaan vakuutus-tapahtumista, jotka ovat sattuneet yleissopimuksen vastaavan osan tultua voimaan asianomaiseen jäsenvaltioon nähden, mikäli oikeudet tällaisiin etuuksiin ovat peräisin tätä ajankohtaa edeltäneeltä ajalta.

of the provisions of paragraph 2 of this Article shall indicate in its reports upon the application of this Convention submitted under article 22 of the Constitution of the International Labour Organisation the position of its law and practice as regards the matters dealt with in that paragraph and any progress made towards complete application of the terms of the Convention.

Article 42

1. A Member which—

a) has accepted the obligations of this Convention in respect of Parts II, III and IV, and

b) covers a percentage of the economically active population which is at least ten points higher than that required by Article 9, paragraph 1, subparagraph b), Article 16, paragraph 1, subparagraph b), and Article 22, paragraph 1, subparagraph b), or complies with Article 9, paragraph 1, subparagraph c), Article 16, paragraph 1, subparagraph c), and Article 22, paragraph 1, subparagraph c),

may derogate from particular provisions of Parts II, III and IV on condition that the total amount of benefits paid under the Part concerned shall be at least equal to 110 per cent. of the total amount which would be obtained by applying all the provisions of that Part.

2. Each Member which has made such a derogation shall indicate in its reports upon the application of this Convention submitted under article 22 of the Constitution of the International Labour Organisation the position of its law and practice as regards such derogation and any progress made towards complete application of the terms of the Convention.

Article 43

This Convention shall not apply to—

a) contingencies which occurred before the coming into force of the relevant Part of the Convention for the Member concerned;

b) benefits in contingencies occurring after the coming into force of the relevant Part of the Convention for the Member concerned in so far as the rights to such benefits are derived from periods preceding that date.

44 artikla

1. Tällä yleissopimuksella muutetaan tämän artiklan esittämien ehdoin vuoden 1933 vanhuusvakuutus sopimus (teollisuus ym.), vuoden 1933 vanhuusvakuutus sopimus (maatalous), vuoden 1933 työkyvyttömyysvakuutus sopimus (teollisuus ym.), vuoden 1933 työkyvyttömyysvakuutus sopimus (maatalous), vuoden 1933 jälkeenjääneiden vakuutus sopimus (teollisuus ym.) ja vuoden 1933 jälkeenjääneiden vakuutus sopimus (maatalous).

2. Kun jäsenvaltio, joka on osapuolena yhdessä tai useammassa täten muutetuista sopimuksista, hyväksyy tämän yleissopimuksen velvoitukset, on siitä seuraavat juridiset vaikutukset sinä päivänä, kun tämä yleissopimus tulee voimaan tähän jäsenvaltioon nähden:

a) yleissopimuksen II osan velvoitusten hyväksyminen aiheuttaa *ipso jure* vuoden 1933 työkyvyttömyysvakuutus sopimuksen (teollisuus ym.) ja vuoden 1933 työkyvyttömyysvakuutus sopimuksen (maatalous) välittömän irtisanomisen;

b) yleissopimuksen III osan velvoitusten hyväksyminen aiheuttaa *ipso jure* vuoden 1933 vanhuusvakuutus sopimuksen (teollisuus ym.) ja vuoden 1933 vanhuusvakuutus sopimuksen (maatalous) välittömän irtisanomisen;

c) yleissopimuksen IV osan velvoitusten hyväksyminen aiheuttaa *ipso jure* vuoden 1933 jälkeenjääneiden vakuutus sopimuksen (teollisuus ym.) ja vuoden 1933 jälkeenjääneiden vakuutus sopimuksen (maatalous) välittömän irtisanomisen.

45 artikla

1. Vuoden 1952 sosiaaliturvan vähimmäistasoa koskevan sopimuksen 75 artiklan määräysten mukaisesti lakkaavat mainitun sopimuksen seuraavat osat ja sen muiden osien vastaavat määräykset koskemasta tämän yleissopimuksen ratifioivaa jäsenvaltiota siitä päivästä lähtien, jona tämän yleissopimuksen määräykset tulevat voimaan jäsenvaltioon nähden, eikä 38 artiklaan perustuvaa ilmoitusta ole voimassa:

a) IX osa, mikäli jäsenvaltio on hyväksynyt tämän yleissopimuksen velvoitukset II osan kohdalta;

b) V osa, mikäli jäsenvaltio on hyväksynyt tämän yleissopimuksen velvoitukset III osan kohdalta;

Article 44

1. This Convention revises, on the terms set forth in this Article, the Old-Age Insurance (Industry, etc.) Convention, 1933, the Old-Age Insurance (Agriculture) Convention, 1933, the Invalidity Insurance (Industry, etc.) Convention, 1933, the Invalidity Insurance (Agriculture) Convention, 1933, the Survivors' Insurance (Industry, etc.) Convention, 1933, and the Survivors' Insurance (Agriculture) Convention, 1933.

2. The legal effect of the acceptance of the obligations of this Convention by a Member which is a party to one or more of the Conventions which have been revised, when this Convention shall have come into force, shall be as follows for that Member:

a) acceptance of the obligations of Part II of the Convention shall, *ipso jure*, involve the immediate denunciation of the Invalidity Insurance (Industry, etc.) Convention, 1933, and the Invalidity Insurance (Agriculture) Convention, 1933;

b) acceptance of the obligations of Part III of the Convention shall, *ipso jure*, involve the immediate denunciation of the Old-Age Insurance (Industry, etc.) Convention, 1933, and the Old-Age Insurance (Agriculture) Convention, 1933;

c) acceptance of the obligations of Part IV of the Convention shall, *ipso jure*, involve the immediate denunciation of the Survivors' Insurance (Industry, etc.) Convention, 1933, and the Survivors' Insurance (Agriculture) Convention, 1933.

Article 45

1. In conformity with the provisions of Article 75 of the Social Security (Minimum Standards) Convention, 1952, the following Parts of that Convention and the relevant provisions of other Parts thereof shall cease to apply to any Member having ratified this Convention as from the date at which this Convention is binding on that Member and no declaration under Article 38 is in force:

a) Part IX where the Member has accepted the obligations of this Convention in respect of Part II;

b) Part V where the Member has accepted the obligations of this Convention in respect of Part III;

c) X osa, mikäli jäsenvaltio on hyväksynyt tämän yleissopimuksen velvoitukset IV osan kohdalta.

2. Tämän yleissopimuksen velvoitusten hyväksymisen on katsottava merkitsevän, edellyttynä ettei 38 artiklaan perustuvaa ilmoitusta ole voimassa, vuoden 1952 sosiaaliturvan vähimmäistasoa koskevan sopimuksen seuraavien osien ja sen muiden osien vastaavien määräysten velvoitusten hyväksymistä mainitun sopimuksen 2 artiklan tarkoittamassa mielessä:

a) IX osa, mikäli jäsenvaltio on hyväksynyt tämän yleissopimuksen velvoitukset II osan kohdalta;

b) V osa, mikäli jäsenvaltio on hyväksynyt tämän yleissopimuksen velvoitukset III osan kohdalta;

c) X osa, mikäli jäsenvaltio on hyväksynyt tämän yleissopimuksen velvoitukset IV osan kohdalta.

46 artikla

Mikäli yleissopimuksessa, jonka konferenssi mahdollisesti myöhemmin hyväksyy ja joka koskee yhtä tai useampaa tässä yleissopimuksessa käsiteltyä asiaa, niin määrätään, lakkaavat ne tämän yleissopimuksen määräykset, jotka nimenomaan mainitaan uudessa yleissopimuksessa, koskemasta uuden yleissopimuksen ratifioinnutta jäsenvaltiota siitä päivästä lähtien, jona yleissopimus tulee voimaan tähän jäsenvaltioon nähden.

VIII osa. Loppuartiklat

47 artikla

Tämän yleissopimuksen viralliset ratifiointit on lähetettävä Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajalle rekisteröitäviksi.

48 artikla

1. Tämä yleissopimus sitoo vain niitä Kansainvälisen työjärjestön jäsenvaltioita, joiden ratifiointit pääjohtaja on rekisteröinyt.

2. Tämä yleissopimus tulee voimaan 12 kuukauden kuluttua siitä päivästä, jolloin pääjohtaja on rekisteröinyt kahden jäsenvaltion ratifiointit.

3. Sen jälkeen tämä yleissopimus tulee voimaan kunkin jäsenvaltion osalta 12 kuukauden

c) Part X where the Member has accepted the obligations of this Convention in respect of Part IV.

2. Acceptance of the obligations of this Convention shall, on condition that no declaration under Article 38 is in force, be deemed to constitute acceptance of the obligations of the following parts of the Social Security (Minimum Standards) Convention, 1952, and the relevant provisions of other Parts thereof, for the purpose of Article 2 of the said Convention:

a) Part IX where the Member has accepted the obligations of this Convention in respect of Part II;

b) Part V where the Member has accepted the obligations of this Convention in respect of Part III;

c) Part X where the Member has accepted the obligations of this Convention in respect of Part IV.

Article 46

If any Convention which may be adopted subsequently by the Conference concerning any subject or subjects dealt with in this Convention so provides, such provisions of this Convention as may be specified in the said Convention shall cease to apply to any Member having ratified the said Convention as from the date at which the said Convention comes into force for that Member.

Part VIII. Final Provisions

Article 47

The formal ratifications of this Convention shall be communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration.

Article 48

1. This Convention shall be binding only upon those Members of the International Labour Organisation whose ratifications have been registered with the Director-General.

2. It shall come into force twelve months after the date on which the ratifications of two Members have been registered with the Director-General.

3. Thereafter, this Convention shall come into force for any Member twelve months after

kuluttua siitä päivästä, jolloin sen ratifiointi on rekisteröity.

49 artikla

1. Tämän yleissopimuksen ratifioinut jäsenvaltio voi kymmenen vuoden kuluttua siitä päivästä, jolloin sopimus ensiksi tuli voimaan, irtisanoa yleissopimuksen tai yhden tai useamman sen osista II—IV kirjelmällä, joka lähetetään Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajan rekisteröitäväksi. Irtisanominen ei tule voimaan ennen kuin vuoden kuluttua sen rekisteröimisestä.

2. Tämän yleissopimuksen ratifioinut jäsenvaltio, joka ei vuoden kuluessa edellisessä momentissa mainitun kymmenen vuoden määräajan päättymisestä käytä tässä artiklassa mainittua irtisanomisoikeutta, on sidottu sopimukseen uudeksi kymmenvuotiskaudeksi ja voi sen jälkeen tässä artiklassa mainituin ehdoin irtisanoa sopimuksen tai yhden tai useamman sen osista II—IV kunkin kymmenvuotiskauden päätyttyä.

50 artikla

1. Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajan on annettava Kansainvälisen työjärjestön jäsenvaltioille tieto kaikista järjestön jäsenvaltioiden hänelle ilmoittamista ratifioinneista ja irtisanomisista.

2. Ilmoittaessaan järjestön jäsenvaltioille toisen hänelle ilmoitetun ratifioinnin rekisteröimisestä pääjohtajan on kiinnitettävä jäsenvaltioiden huomio yleissopimuksen voimaantulopäivään.

51 artikla

Kansainvälisen työtoimiston pääjohtajan on annettava kaikista edellisten artiklojen mukaisesti rekisteröimistään ratifioinneista ja irtisanomisista Yhdistyneiden Kansakuntien pääsihteerille täydelliset tiedot Yhdistyneiden Kansakuntien peruskirjan 102 artiklan mukaista rekisteröintiä varten.

52 artikla

Kansainvälisen työtoimiston hallintoneuvoston on, milloin se katsoo tarpeelliseksi, annet-

the date on which its ratification has been registered.

Article 49

1. A Member which has ratified this Convention may, after the expiration of ten years from the date on which the Convention first comes into force, denounce the Convention or any one or more of Parts II to IV thereof by an act communicated to the Director-General of the International Labour Office for registration. Such denunciation shall not take effect until one year after the date on which it is registered.

2. Each Member which has ratified this Convention and which does not, within the year following the expiration of the period of ten years mentioned in the preceding paragraph, exercise the right of denunciation provided for in this Article, will be bound for another period of ten years and, thereafter, may denounce the Convention or any one or more of Parts II to IV thereof at the expiration of each period of ten years under the terms provided for in this Article.

Article 50

1. The Director-General of the International Labour Office shall notify all Members of the International Labour Organisation of the registration of all ratifications and denunciations communicated to him by the Members of the Organisation.

2. When notifying the Members of the Organisation of the registration of the second ratification communicated to him, the Director-General shall draw the attention of the Members of the Organisation to the date upon which the Convention will come into force.

Article 51

The Director-General of the International Labour Office shall communicate to the Secretary-General of the United Nations for registration in accordance with article 102 of the Charter of the United Nations full particulars of all ratifications and acts of denunciation registered by him in accordance with the provisions of the preceding Articles.

Article 52

At such times as it may consider necessary the Governing Body of the International

tava yleiselle konferenssille tämän yleissopimuksen soveltamista koskeva selostus sekä tutkittava, onko aihetta ottaa konferenssin työjärjestykseen kysymys sopimuksen täydellisestä tai osittaisesta muuttamisesta.

53 artikla

1. Mikäli konferenssi hyväksyy uuden yleissopimuksen, joka kokonaan tai osittain muuttaa tämän yleissopimuksen, eikä uusi yleissopimus määrää toisin, niin

a) kun jäsenvaltio ratifioi uuden muutetun yleissopimuksen, aiheutuu tästä välittömästi *ipso jure* tämän yleissopimuksen irtisanominen 49 artiklan määräyksistä riippumatta, kun uusi muutettu yleissopimus tulee voimaan;

b) sen jälkeen kun uusi muutettu yleissopimus on tullut voimaan, eivät jäsenvaltiot enää voi ratifioida tätä yleissopimusta.

54 artikla

Tämän yleissopimuksen englannin- ja ranskan kieliset tekstit ovat kumpikin yhtä todistusvoimaiset.

Labour Office shall present to the General Conference a report on the working of this Convention and shall examine the desirability of placing on the agenda of the Conference the question of its revision in whole or in part.

Article 53

1. Should the Conference adopt a new Convention revising this Convention in whole or in part, then, unless the new Convention otherwise provides—

a) the ratification by a Member of the new revising Convention shall *ipso jure* involve the immediate denunciation of this Convention, notwithstanding the provisions of Article 49 above, if and when the new revising Convention shall have come into force;

b) as from the date when the new revising Convention comes into force this Convention shall cease to be open to ratification by the Members.

2. This Convention shall in any case remain in force in its actual form and content for those Members which have ratified it but have not ratified the revising Convention.

Article 54

The English and French versions of the text of this Convention are equally authoritative.

LIITE

Kaikkien elinkeinoelämän alojen toiminnanaloittain
laadittu kansainvälinen tyyppiluokitus

(Muutettu v. 1958)

Pää- ja alaryhmät

Ala-
ryhmä

Pääryhmä

*Pääryhmä 0. Maatalous, metsätalous
metsästys ja kalastus:*

01. Maatilatalous.
02. Metsätalous.
03. Metsästys ja riistanhoito.
04. Kalastus.

Pääryhmä 1. Kaivannaisteollisuus:

11. Kivihiilikaivokset.
12. Malmikaivokset.
13. Raakaöljyt ja luonnonkaasu.
14. Kivilouhokset, savi- ja hiekkakuopat.
19. Muut ei-metalliset mineraalikaivokset ja -louhokset.

Pääryhmät 2—3. Tehdasteollisuus:

20. Elintarviketeollisuus, paitsi juomia valmistava teollisuus.
21. Juomia valmistava teollisuus.
22. Tupakkateollisuus.
23. Kutomateollisuus.
24. Jalkine-, vaatetus- ja asusteteollisuus.
25. Puu- ja korkkiteollisuus, paitsi huonekaluteollisuus.
26. Huonekalu- ja sisusteteollisuus.
27. Paperi- ja paperituoteteollisuus.
28. Graafinen yms. teollisuus.
29. Nahka-, nahkateos- ja turkisteollisuus, paitsi jalkine- ja muu vaatetusteollisuus.
30. Kumiteollisuus.
31. Kemian teollisuus.
32. Kiviöljy- ja kivihiiliteollisuus.
33. Kivennäisteollisuus, paitsi kiviöljy- ja kivihiilituotteet.
34. Metallien perusteollisuus.
35. Metallituoteteollisuus, paitsi koneiden ja kuljetusvälineiden.
36. Koneiteollisuus, paitsi sähkökoneiteollisuus.
37. Sähköteknillinen teollisuus.
38. Kulkuneuvoteollisuus.
39. Muu tehdasteollisuus.

Pääryhmä 4. Rakennustoiminta:

40. Rakennustoiminta.

ANNEX

International standard industrial classification of all
economic activities

(Revised up to 1958)

List of Divisions and Major Groups

Major
group

Division

*Division 0. Agriculture, Forestry,
Hunting and Fishing*

01. Agriculture.
02. Forestry and logging.
03. Hunting, trapping and game propagation.
04. Fishing.

Division 1. Mining and Quarrying

11. Coal mining.
12. Metal mining.
13. Crude petroleum and natural gas.
14. Stone quarrying, clay and sand pits.
19. Other non-metallic mining and quarrying.

Divisions 2—3. Manufacturing

20. Food manufacturing industries, except beverage industries.
21. Beverage industries.
22. Tobacco manufacturers.
23. Manufacture of textiles.
24. Manufacture of footwear, other wearing apparel and made-up textile goods.
25. Manufacture of wood and cork, except manufacture of furniture.
26. Manufacture of furniture and fixtures.
27. Manufacture of paper and paper products.
28. Printing, publishing and allied industries.
29. Manufacture of leather, and leather and fur products, except footwear and other wearing apparel.
30. Manufacture of rubber products.
31. Manufacture of chemicals and chemical products.
32. Manufacture of products of petroleum and coal.
33. Manufacture of non-metallic mineral products, except products of petroleum and coal.
34. Basic metal industries.
35. Manufacture of metal products, except machinery and transport equipment.
36. Manufacture of machinery, except electrical machinery.
37. Manufacture of electrical machinery, apparatus, appliances and supplies.
38. Manufacture of transport equipment.
39. Miscellaneous manufacturing industries.

Division 4. Construction

40. Construction.

Ala-ryhmä	Pääryhmä	Major group	Division
	<i>Pääryhmä 5. Sähkö, kaasu, vesijohto yms.:</i>		<i>Division 5. Electricity, Gas, Water and Services</i>
51.	Sähkö-, kaasu- ja höyrylaitokset.	51.	Electricity, gas and steam.
52.	Vesi- ja puhtaanapitolaitokset.	52.	Water and sanitary services.
	<i>Pääryhmä 6. Kauppa:</i>		<i>Division 6. Commerce</i>
61.	Tukku- ja vähittäiskauppa.	61.	Wholesale and retail trade.
62.	Pankit sekä muut rahalaitokset.	62.	Banks and other financial institutions.
63.	Vakuutuslaitokset.	63.	Insurance.
64.	Kiinteistöt.	64.	Real estate.
	<i>Pääryhmä 7. Kuljetus, varastointi ja yhdysliikenne:</i>		<i>Division 7. Transport, Storage and Communication</i>
71.	Kuljetus.	71.	Transport.
72.	Varastointi ja varastot.	72.	Storage and warehousing.
73.	Yhdysliikenne.	73.	Communication.
	<i>Pääryhmä 8. Palvelukset:</i>		<i>Division 8. Services</i>
81.	Valtion palvelukset.	81.	Government services.
82.	Yhdyskuntien palvelukset.	82.	Community services.
83.	Liike-elämän palvelukset.	83.	Business services.
84.	Virkistyspalvelukset.	84.	Recreation services.
85.	Henkilökohtaiset palvelukset.	85.	Personal services.
	<i>Pääryhmä 9. Tarkemmin määrittelemättömät toimialat:</i>		<i>Division 9. Activities Not Adequately Described</i>
90.	Tarkemmin määrittelemättömät toimialat.	90.	Activities not adequately described.

SUOSITUSTEN TEKSTIT

Työntekijän kannettavaksi tarkoitetun taakan enimmäispainoa koskeva suositus (n:o 128)

Kansainvälisen työjärjestön yleinen konferenssi,

aloitettuaan Kansainvälisen työtoimiston hallintoneuvoston kokoonkutsutuna Genevessä 7 päivänä kesäkuuta 1967 viidennen kymmenenensimmäisen istuntokautensa, ja

päätettyään hyväksyä eräitä työntekijän kannettavaksi tarkoitetun taakan enimmäispainoa koskevia ehdotuksia, mikä kysymys on kuudentena kohtana istuntokauden päiväjärjestyksessä, sekä

päätettyään, että nämä ehdotukset laaditaan suosituksen muotoon täydentämään enimmäispainoa koskevaa yleissopimusta, 1967, hyväksyy tänä 28 päivänä kesäkuuta 1967 seuraavan suosituksen, jonka nimenä on "Enimmäispainoa koskeva suositus, 1967":

I. Määritelmä ja soveltamisala

1. Tässä suosituksessa

a) käsite "taakkojen käsinkuljetus" tarkoittaa mitä tahansa kuljetusta, jossa taakan koko paino joutuu työntekijän kannettavaksi; se käsittää myös taakan nostamisen ja laskemisen;

b) käsite "taakkojen säännöllinen käsinkuljetus" tarkoittaa kaikkea toimintaa, joka on jatkuvasti tai pääasiallisesti taakkojen käsinkuljetusta tai johon tavallisesti sisältyy, joskaan ei yhtäjaksoisesti, taakkojen käsinkuljetusta;

c) käsite "nuori työntekijä" tarkoittaa työntekijää, joka ei ole täyttänyt 18 vuotta.

2. Mikäli suosituksessa ei toisin määrätä, sitä sovelletaan muiden kuin kevyiden taakkojen säännölliseen ja tilapäiseen käsinkuljetukseen.

3. Tätä suositusta sovelletaan kaikkiin elinkeinoelämän aloihin.

II. Yleisperiaate

4. Ketään työntekijää ei ole vaadittava kuljettamaan eikä kenenkään työntekijän ole sallittava kuljettaa käsin niin painavaa taakkaa, että se saattaa vaikuttaa haitallisesti hänen terveyteensä tai turvallisuuteensa.

III. Koulutus ja ohjeet

5. (1) Jokaisen taakkojen säännölliseen käsinkuljetukseen määrätyn työntekijän tulee ennen työhön ryhtymistä saada sopivaa koulutusta tai ohjausta työmenetelmissä, jotta varjeltaisiin hänen terveyttään ja välttyttäisiin tapaturmilta.

(2) tällaiseen koulutukseen tai ohjaukseen tulee sisältyä erityyppisten taakkojen nosto-, kanto-, lasku-, purkaus- ja varastointimenetelmät, ja asianmukaisen pätevyyden omaavien henkilöiden tai laitosten tulee antaa sitä.

(3) Milloin mahdollista, on koulutuksen tai ohjauksen jälkeen tarkkailtava työntekijää sen varmistamiseksi, että käytetään oikeita menetelmiä.

6. Jokaiselle tilapäisesti taakkojen käsinkuljetukseen määrätylle työntekijälle on annettava asianmukaiset ohjeet siitä, miten tällaista työtä voidaan suorittaa turvallisesti.

IV. Lääkärintarkastukset

7. On vaadittava työhön soveltuvuutta koskevan lääkärintarkastuksen suorittamista, mikäli on mahdollista ja asianmukaista, ennenkuin työntekijä määrätään suorittamaan säännöllisesti taakkojen käsinkuljetusta.

8. Tarpeen mukaan on suoritettava aika ajoin uusi lääkärintarkastus.

9. Asianomaisen viranomaisen on laadittava tämän suosituksen 7 ja 8 kohdissa määrättyjä lääkärintarkastuksia koskevat säännökset.

10. Tämän suosituksen 7 kohdassa määrätystä lääkärintarkastuksesta on annettava todistus. Todistuksen tulee koskea ainoastaan työhön soveltuvuutta eikä siihen tule sisältyä lääketieteellisiä tietoja.

V. Tekniset apuvälineet ja pakkaukset

11. Taakkojen käsinkuljetuksen rajoittamiseksi tai helpottamiseksi on käytettävä mahdollisimman paljon tarkoituksenmukaisia teknisiä apuvälineitä.

12. Taakkojen, jotka saattavat joutua käsinkuljetettaviksi, pakkauksen tulee olla tiivis ja sopivasta aineesta valmistettu ja se on varustettava, mikäli mahdollista ja sopivaa, kädensijoilla ja suunniteltava siten, ettei siitä koidu tapaturman vaaraa; pakkauksessa ei saa esim. olla teräviä kulmia, ulkonemia tai epätasaisia pintoja.

VI. Enimmäispaino

13. Suosituksen tätä osaa soveltaessaan jäsenvaltioiden tulee ottaa huomioon

a) työntekijöiden fysiologiset ominaisuudet, työskentelyolosuhteet ja suoritettavan työn laatu;

b) muut olosuhteet, jotka saattavat vaikuttaa työntekijöiden terveyteen ja turvallisuuteen.

A. Aikuiset miestyöntekijät

14. Milloin taakan, joka saattaa joutua aikuisen miespuolisen työntekijän käsinkuljetettavaksi, enimmäispaino ylittää 55 kiloa, on mahdollisimman nopeasti ryhdyttävä toimenpiteisiin sen vähentämiseksi tämän painoiseksi.

B. Naistryöntekijät

15. Milloin aikuisia naistryöntekijöitä käytetään taakkojen käsinkuljetukseen, tulee taakan enimmäispainon olla selvästi alempi kuin aikuisille miestyöntekijöille määrätyn enimmäispainon.

16. Mikäli mahdollista, ei aikuisia naistryöntekijöitä ole määrättävä suorittamaan säännöllisesti taakkojen käsinkuljetusta.

17. Siinä tapauksessa, että aikuinen naistryöntekijä määrätään suorittamaan säännöllisesti

taakkojen käsinkuljetusta, on huolehdittava siitä, että

a) aina kun sopii, vähennetään sitä aikaa, mikä tällaiselta työntekijältä menee varsinaiseen taakkojen nostamiseen, kantamiseen ja laskemiseen;

b) kielletään näiden työntekijöiden määrääminen tiettyihin, erityisen rasittaviin tehtäviin, joita sisältyy taakkojen käsinkuljetukseen.

18. Ketään naista ei tule määrätä suorittamaan taakkojen käsinkuljetusta lääkärin toteaman raskauden aikana tai kymmenen synnytystä seuraavan viikon aikana, mikäli ammattitaitoinen lääkäri katsoo sellaisen työn saattavan vahingoittaa naistryöntekijän tai hänen lapsensa terveyttä.

C. Nuoret työntekijät

19. Milloin nuoret työntekijät suorittavat taakkojen käsinkuljetusta, tulee taakan enimmäispainon olla selvästi alempi kuin samaa sukupuolta oleville aikuisille työntekijöille määrätyn enimmäispainon.

20. Mikäli mahdollista, nuoria työntekijöitä ei tule käyttää säännöllisesti taakkojen käsinkuljetukseen.

21. Milloin taakkojen käsinkuljetukseen vaadittu vähimmäisikä on 16 vuotta alempi, on ryhdyttävä mahdollisimman nopeasti toimenpiteisiin sen nostamiseksi tähän ikärajaan.

22. Taakkojen säännölliseen käsinkuljetukseen vaadittua vähimmäisikää on nostettava, jotta päästäisiin 18 vuoden vähimmäisikään.

23. Milloin nuori työntekijä määrätään säännöllisesti suorittamaan taakkojen käsinkuljetusta, on huolehdittava siitä, että

a) vähennetään, mikäli sopii, sitä aikaa, mikä tällaiselta työntekijältä menee varsinaiseen taakkojen nostamiseen, kantamiseen ja laskemiseen;

b) kielletään näiden työntekijöiden määrääminen tiettyihin, erityisen rasittaviin tehtäviin, joita sisältyy taakkojen käsinkuljetukseen.

VII. Muut työterveyttä ja -turvallisuuksi tarkoittavat toimenpiteet

24. Lääkärinlausunnon perusteella ja ottaen huomioon kaikki työn suorittamiseen liittyvät olosuhteet tulee asianomaisen viranomaisen yrittää varmistaa, ettei taakkojen käsinkuljetukseen määrättyiltä työntekijöiltä työpäivän tai

työvuoron aikana vaadittava työsuoritus ole sellainen, että se saattaa vaarantaa näiden työntekijöiden terveyden tai turvallisuuden.

25. Taakkojen käsinkuljetusta suorittaville työntekijöille on hankittava tai asetettava heidän käytettäväkseen ja näiden tulee käyttää asianmukaisia apuvälineitä ja varusteita, jotka ovat välttämättömiä heidän terveytensä ja turvallisuutensa suojelemiseksi.

VIII. Yleisiä määräyksiä

26. Tässä suosituksessa määrätty koulutus tai ohjaus sekä siinä määrättyt lääkärintarkastukset eivät saa aiheuttaa mitään kustannuksia työntekijälle.

27. Asianomaisen viranomaisen tulee aktiivisesti edistää tieteellistä tutkimusta, ergonomia mukaan luettuna, taakkojen käsinkuljetuksesta, jotta voitaisiin mm.

a) määrätä, mikä suhde mahdollisesti vallitsee ammattitautien ja terveydellisten häiriötilojen ja toisaalta taakkojen käsinkuljetuksen välillä;

b) saada mahdollisimman vähäisiksi taakkojen käsinkuljetusta suorittavien työntekijöiden terveyttä ja turvallisuutta uhkaavat vaarat.

28. Milloin tavarankuljetuksessa käytetään etupäässä vetämiseen tai työntämiseen perustuvia menetelmiä ja nämä menetelmät vaativat työntekijältä samanlaista ponnistusta kuin taakkojen käsinkuljetus, voi asianomainen viranomainen harkita tämän suosituksen sopivaksi katsottavien määräysten soveltamista tällaiseen työhön.

29. Kunkin jäsenvaltion tulee lainsäädännöllä tai muulla kansallisen käytännön ja maan olosuhteiden mukaisella tavalla ja neuvotellen asiasta asianomaisten edustavimpien työnantajien ja työntekijöiden järjestöjen kanssa ryhtyä tarpeellisiin toimenpiteisiin tämän suosituksen määräysten täytäntöönpanemiseksi.

30. Jäsenvaltiot voivat sallia tehtävän poikkeuksia tämän suosituksen tiettyjen määräysten soveltamisessa neuvoteltuaan maan työsuojeluviranomaisten ja asianomaisten edustavimpien työnantaja- ja työntekijäjärjestöjen kanssa, silloin kun työolosuhteet tai työn laatu niitä edellyttävät; poikkeukset on rajattava tarkasti kunkin tapauksen tai tapausryhmän osalta.

31. Kunkin jäsenvaltion on kansallisen käytännön mukaisesti määrättävä henkilö tai henkilöt, joiden tehtävänä on huolehtia tämän suosituksen määräysten noudattamisesta, samoin kuin viranomainen, jolle kuuluu näiden määräysten soveltamisen valvonta.

Yrityksen johdon ja työntekijöiden välistä tiedotustoimintaa koskeva suositus (n:o 129)

Kansainvälisen työjärjestön yleinen konferenssi,

aloitettuaan Kansainvälisen työtoimiston hallintoneuvoston kokoonkutsutuna Genevessä 7 päivänä kesäkuuta 1967 viidennenkymmenenensimmäisen istuntokautensa,

ottaen huomioon vuoden 1952 yhteistyötä yrityksen puitteissa koskevan suosituksen,

katsoen, että on suotavaa täydentää mainitun asiakirjan määräyksiä,

päätettyään hyväksyä eräitä ehdotuksia, jotka koskevat yrityksen sisäistä tiedotustoimintaa, mikä asia sisältyy istuntokauden päiväjärjestyksen viidenteen kohtaan, sekä

päätettyään, että nämä ehdotukset laaditaan suosituksen muotoon,

hyväksyy tänä 28 päivänä kesäkuuta 1967 seuraavan suosituksen, jonka nimenä on "Yrityksen sisäistä tiedotustoimintaa koskeva suositus, 1967":

I. Yleisiä näkökohtia

1. Kunkin jäsenvaltion tulee ryhtyä asianmukaisiin toimenpiteisiin tämän suosituksen määräysten saattamiseksi sellaisten henkilöiden, järjestöjen ja viranomaisten tietoon, jotka saattavat olla kiinnostuneita yrityksen johdon ja työntekijöiden välisen tiedotuspolitiikan luomisesta ja soveltamisesta.

2. (1) Työnantajien ja heidän järjestöjensä samoin kuin työntekijöiden ja heidän järjestöjensä tulee yhteisen edun vuoksi myöntää, miten tärkeitä on luoda yrityksiin keskinäisen ymmärtämyksen ja luottamuksen ilmapiiri, joka on hyödyksi sekä yrityksen tehokkuudelle että työntekijöiden pyrkimyksille.

(2) Tämän ilmapiirin syntymistä on edistettävä mahdollisimman täydellisten ja puolueettomien tietojen nopealla antamisella ja vaihtamisella yrityksen toimintaan liittyvistä näkökohdista ja työntekijöiden sosiaalisista oloista.

(3) Tällaisen ilmapiirin aikaansaamiseksi tulee johdon kuultuaan työntekijöiden edustajia ryhtyä sopiviin toimenpiteisiin tehokkaan tiedotuspolitiikan noudattamiseksi työntekijöihin ja heidän edustajiinsa nähden.

3. Tehokkaalla tiedotuspolitiikalla on varmistettava, että tietoja annetaan ja neuvonpitoa tapahtuu osapuolten välillä, ennenkuin johto päättää tärkeimmistä asioista edellytettynä, että tietojen antaminen ei aiheuta vahinkoa kummallekään osapuolelle.

4. Tiedotusmenetelmien ei tule millään tavalla loukata yhdistymisvapautta; menetelmät eivät saa millään tavoin vaikuttaa haitallisesti työntekijöiden vapaasti valitsemien edustajien ja heidän ammattiyhdistystensä asemaan eivätkä rajoittaa kansallisen lainsäädännön ja käytännön mukaan työntekijöitä edustavien elinten tehtäviä.

5. Työnantajien ja työntekijöiden järjestöjen tulee järjestää yhteistä neuvonpitoa ja mielipiteiden vaihtoa sen tutkimiseksi, mihin toimenpiteisiin olisi ryhdyttävä, jotta tuettaisiin ja edistettäisiin tiedotuspolitiikan hyväksymistä ja sen tehokasta soveltamista.

6. On ryhdyttävä toimenpiteisiin koulutuksen antamiseksi asianomaisille henkilöille tiedotusmenetelmien käytössä ja heidän perehdyttämiseksi siinä laajuudessa kuin mahdollista kaikkiin tiedotustoiminnan piiriin kuuluviin kysymyksiin.

7. Tiedotuspolitiikkaa luotaessa ja noudatettaessa tulee yrityksen johdon, työnantaja- ja työntekijäjärjestöjen, työntekijöitä edustavien elinten ja, mikäli on sopivaa kansallisten olosuhteiden kannalta, julkisten viranomaisten pitää ohjeenaan II osan määräyksiä.

II. Yrityksen sisäisen tiedotuspolitiikan suuntaviivat

8. Tiedotuspolitiikka on sovitettava yrityksen luonteen mukaisesti ottaen huomioon yrityksen koon ja sen henkilökunnan rakenteen ja edut.

9. Täyttääkseen tarkoituksensa tulee yrityksen tiedotusjärjestelmän olla suunnittelultaan sellainen, että se takaa tehokkaan ja säännöllisen tiedotustoiminnan molempiin suuntiin

a) johdon (yrityksen johtaja, osastopäällikkö, esimies jne.) ja työntekijöiden välillä;

b) yrityksen johtajan, henkilökunnan päällikön tai muun ylimmän johdon edustajan ja toisaalta ammattiyhdistyksen edustajien tai muiden sellaisten henkilöiden välillä, joilla kansallisen lainsäädännön tai käytännön tahi työehtosopimuksen nojalla on tehtävänä edustaa työntekijäin etuja yritystasolla.

10. Milloin yrityksen johto haluaa antaa tietoja työntekijäin edustajien välityksellä, on näille, mikäli he suostuvat tähän välittämiseen, järjestettävä tilaisuus toimittaa tiedot työntekijöille nopeasti ja täydellisinä.

11. Johdon tulee valitessaan sopivalta näyttävää tiedotuskanavaa tai -kanavia kulloinkin annettavien tietojen välittämiseen ottaa asianmukaisesti huomioon työnjohtajien ja työntekijäin edustajien tehtävien erilaisuus, jottei kumpienkaan asemaa heikennettäisi.

12. Sopivien tiedotustapojen ja niiden ajankohdan valinnan tulee perustua kulloinkin vallitsevan tilanteen olosuhteisiin maassa noudatettu käytäntö huomioon otettuna.

13. Tiedotustapoihin saattavat kuulua:

a) mielipiteiden ja tietojen vaihtoa varten järjestetyt kokoustilaisuudet;

b) tietyille työntekijäryhmille tarkoitetut tiedotukset, esimerkiksi työnjohtajille tarkoitetut lehtiset ja henkilökuntapolitiikkaa käsittelevät kirjaset;

c) joukkotiedotusvälineet, esimerkiksi yrityksen julkaisemat sanoma- ja aikakauslehdet, kiertokirjeet ja tiedotus- ja tutustuttamislehtiset, ilmoitustaulut, vuosikertomukset ja omaisuustasetta koskevat selostukset, jotka on laadittu kaikkien työntekijöiden ymmärrettävissä olevaan muotoon, henkilökunnalle osoitetut kirjeet, näyttelyt, yrityksen esittelyt, filmit, rainat ja kuultokuvat, radio ja televisio;

d) tiedotustavat, jotka antavat työntekijöille tilaisuuden ehdotusten esittämiseen ja mielipiteiden ilmaisemiseen yrityksen toimintaan liittyvistä kysymyksistä.

14. Annettavien tietojen laatu ja esittämistapa on määrättävä siten, että edistetään yrityksen toimintojen moninaisuudesta aiheutuvien

pulmakysymysten molemminpuolista ymmärtämistä.

15. (1) Johdolta tulevat tiedot on osoitettava niiden laadun huomioon ottaen joko työntekijäin edustajille tai työntekijöille, ja niihin tulee kuulua mikäli mahdollista kaikki työntekijöitä kiinnostavat asiat, jotka koskevat yrityksen toimintaa ja tulevaisuutta sekä työntekijöiden nykyistä ja vastaista asemaa edellytettynä, että tietojen ilmoittaminen ei aiheuta vahinkoa kummallekaan osapuolelle.

(2) Johdon on annettava tietoja erityisesti

a) yleisistä työehdoista, niihin luettuna työhönnotto, siirrot ja työsuhteen päättäminen;

b) selostuksia eri työpaikkoihin kuuluvista tehtävistä ja työpaikkojen keskinäisestä asemasta yrityksessä;

c) koulutus- ja ylenemismahdollisuuksista yrityksessä;

d) yleisistä työoloista;

e) työturvallisuus- ja -terveysmääräyksistä ja tapaturman- ja ammattitautientorjuntaohjeista;

f) valitusten tutkimismenettelystä sekä menettelyyn liittyvistä säännöksistä ja käytännöstä ja sen käyttämisestä edellytyksistä;

g) henkilökunnan viihtyvyyttä tarkoittavista palveluksista (lääkintähuolto, terveydenhoito, ruokalat, asunto-olot, vapaa-ajan vietto, sääntämistä ja pankkitoimintaa koskevat järjestelyt jne.);

h) yrityksen sosiaaliturva- tai sosiaalihuoltojärjestelmästä;

i) niistä kansallisen sosiaaliturvajärjestelmän säännöksistä, joiden alaisia työntekijät ovat ollessaan yrityksen palveluksessa;

j) yrityksen yleisestä asemasta ja sen vastaisen kehittämisen mahdollisuuksista tai suunnitelmista;

k) sellaisten päätösten syistä, jotka saattavat vaikuttaa suoraan tai välillisesti yrityksen henkilökunnan asemaan;

l) yrityksen johdon ja sen edustajien ja toisaalta työntekijöiden ja heidän edustajiensa välisestä neuvonpito-, keskustelu- ja yhteistyömenetelmistä.

(3) Kun jostakin kysymyksestä on neuvoteltu työnantajan ja työntekijöiden tai heidän edustajiensa kesken yrityksessä, tai kun siitä on määrätty yrityksen ulkopuolelle ulottuvassa työehtosopimuksessa, on annettavissa tiedoissa tämä nimenomaan mainittava.

Valitusten tutkimista ja selvittämistä yrityksessä koskeva suositus (n:o 130)

Kansainvälisen työjärjestön yleinen konferenssi,

aloitettuaan Kansainvälisen työtoimiston hallintoneuvoston kokoonkutsutuna Genevessä 7 päivänä kesäkuuta 1967 viidennenkymmenenensimmäisen istuntokautensa ja

ottaen huomioon aikaisemmat kansainväliset työntekijäin ja johdon välisten suhteiden eri puolia käsittelevät suositukset, erityisesti vuoden 1951 työehtosopimuksia koskevan suosituksen, vuoden 1951 vapaaehtoista sovittelua ja välimiesmenettelyä koskevan suosituksen, vuoden 1952 yhteistyötä yrityksen puitteissa koskevan suosituksen ja vuoden 1963 työsuhteen päättämistä koskevan suosituksen, ja

katsoen, että on suotavaa täydentää näiden asiakirjojen säännöksiä, ja

ottaen huomioon vuoden 1967 yrityksen sisäistä tiedotustoimintaa koskevan suosituksen säännökset ja

päätettyään hyväksyä eräitä ehdotuksia, jotka koskevat valitusten tutkimista yrityksessä, mikä asia sisältyy istuntokauden päiväjärjestyksen viidenteen kohtaan, sekä

päätettyään, että nämä ehdotukset laaditaan suosituksen muotoon, hyväksyy tänä 29 päivänä kesäkuuta 1967 seuraavan suosituksen, jonka nimenä on "Valitusten tutkimista koskeva suositus, 1967":

I. Täytäntöönpanotavat

1. Tämä suositus voidaan panna täytäntöön kansallisella lainsäädännöllä, työehtosopimuksella, yrityksen sisäisillä työsäännöillä, välistysoimiolla tai kansallisella lainsäädännöllä tahi muulla kansallisen käytännön mukaisella ja kunkin maan olosuhteiden kannalta sopivaksi katsottavalla tavalla.

II. Yleiset periaatteet

2. Jokaisella yksityisesti tai yhdessä toisten työntekijöiden kanssa esiintyvällä työntekijällä, joka katsoo olevan aihetta valitukseen, tulee olla oikeus

a) esittää tämä valitus saamatta sen johdosta minkäänlaista vahinkoa itselleen tai muille asianomaisille;

b) tutkituttaa valitus sopivan menettelyn mukaisesti.

3. Valituksen syynä voi olla mikä tahansa toimenpide tai tilanne, joka koskee työnantajan ja työntekijän välisiä suhteita tai joka vaikuttaa tai saattaa vaikuttaa yrityksen yhden tai useamman työntekijän työehtoihin, silloin kun tämä toimenpide tai tilanne näyttää olevan ristiriidassa voimassa olevan työehtosopimuksen tai henkilökohtaisen työsuhteen määräysten tai yrityksen työsääntöjen, lainsäädännön tahi ammatissa, elinkeinoelämän alalla tai maassa noudatettujen tapojen tahi käytännön kanssa. Tässä yhteydessä on noudatettava vilpittömyyden periaatetta.

4. (1) Tämän suosituksen määräyksiä ei sovelleta kollektiivisiin vaatimuksiin, joiden tarkoituksena on saada muutoksia työehtoihin.

(2) Kansallisessa lainsäädännössä tai käytännössä on määrättävä, miten erotetaan tapaukset, joissa yhden tai useamman työntekijän esittämä valitus on sellainen, että se on tutkittava tässä suosituksessa määrätyn menettelyn mukaisesti, niistä tapauksista, joissa valitus on yleinen vaatimus, joka on käsiteltävä työehtosopimusneuvotteluissa tai muunlaisen riitojen sovittelumenettelyn puitteissa.

5. Milloin valitusten tutkimusmenettely perustuu työehtosopimukseen, on sopimuspuolia kehoitettava ottamaan siihen määräys, jonka

mukaan sopimuspuolet sitoutuvat työehtosopimuksen voimassa ollessa selvittämään erimielisyydet tällaisen menettelyn puitteissa ja pidättäytymään kaikesta, mikä saattaisi estää menettelyn tehokkuutta.

6. Työntekijäin järjestöjen tai yrityksen työntekijöiden edustajien tulee yhtäläisin oikeuksin ja velvollisuuksin osallistua yhdessä työnantajien tai heidän järjestöjensä kanssa, mieluiten sopimuksen perusteella, yrityksen valitusmenettelyjen luomiseen ja soveltamiseen kansallisen lainsäädännön tahi käytännön mukaisesti.

7. (1) Valitusten lukumäärän pitämiseksi mahdollisimman vähäisenä on kiinnitettävä erittäin suurta huomiota sellaisen tervehenkisen henkilökuntapolitiikan luomiseen ja tehokkaaseen soveltamiseen, joka ottaa huomioon työntekijäin oikeudet ja edut ja kunnioittaa niitä.

(2) Siinä tarkoituksessa, että saataisiin aikaan tällainen henkilökuntapolitiikka ja että ratkaistaisiin työntekijöitä koskevat sosiaaliset kysymykset yrityksessä, on johdon oltava yhteistyössä työntekijöiden edustajien kanssa, ennen kuin se tekee päätöksen.

8. Valitukset on selvitettävä, mikäli mahdollista, itse yrityksessä tehokkaan menettelyn mukaisesti, joka on sovitettu asianomaisen maan, elinkeinoelämän alan ja yrityksen olosuhteita vastaavaksi ja joka takaa täyden puolueettomuuden osapuoliin nähden.

9. Mikään tämän suosituksen määräyksistä alkoon aiheuttako rajoitusta työntekijän oikeuteen kääntyä suoraan asianomaisen työviranomaisen tai työtuomioistuimen tahi muun oikeusviranomaisen puoleen valitusasiassa, silloin kun kansallisessa lainsäädännössä hänelle tällainen oikeus myönnetään.

III. Yrityksessä noudatettava menettely

10. (1) On pidettävä sääntönä, että valitus ensiksi yritetään selvittää suoraan asianomaisen työntekijän, joka esiintyy joko yksin tai toisen avustamana, ja hänen lähimmän esimiehensä kesken.

(2) Mikäli tällainen selvitysyritys on epäonnistunut tai mikäli valitus on laadultaan sellainen, että asianomaisen työntekijän ja hänen lähimmän esimiehensä välinen keskustelu ei olisi paikallaan, työntekijällä tulee olla oikeus tutkituttaa asiansa yhdessä tai useammassa ylemmässä portaassa valituksen laadusta ja yrityksen rakenteesta ja koosta riippuen.

11. Valitusmenettely on siten suunniteltava ja sitä niin sovellettava, että kussakin menettelyn edellyttämässä portaassa on todella mahdollista saada asia siten selvitettyksi, että sekä työntekijä että työnantaja voivat hyväksyä ratkaisun vapaaehtoisesti.

12. Valitusmenettelyn tulee olla mahdollisimman yksinkertainen ja nopea ja siinä tarkoituksessa sille voidaan asettaa määräaika, jos on tarpeen; menettelyn soveltamiseen tulee sisältyä mahdollisimman vähän muodollisuuksia.

13. (1) Valitusta tutkittaessa tulee asianomaisella työntekijällä olla oikeus itse osallistua valitusmenettelyyn ja antaa työntekijäjärjestön edustajan, yrityksen työntekijäin edustajan tai muun valitsemansa henkilön avustaa tai edustaa itseään kansallisen lainsäädännön tahi käytännön mukaisesti.

(2) Työnantajalla tulee olla oikeus antaa työnantajain järjestön avustaa tai edustaa itseään.

(3) Jokaisen samassa yrityksessä työskentelevän henkilön, joka avustaa tai edustaa työntekijää hänen valitustaan tutkittaessa, tulee, kunhan hän toimii valitusmenettelyn mukaisesti, saada sama suojelu kuin minkä työntekijä saa tämän suosituksen 2 a kohdan mukaisesti.

14. Asianomaiselle työntekijälle tai hänen edustajalleen, mikäli tämä työskentelee samassa yrityksessä, on annettava riittävästi vapaata työstä valitusmenettelyyn osallistumista varten eikä hänelle saa koitua palkanmenetystä ajalta, jonka hän joutuu olemaan poissa työstä valitusmenettelyyn osallistumisen vuoksi. Tässä yhteydessä on otettava huomioon lainsäädännössä, työehtosopimuksessa tai muilla sopivilla tavoilla mahdollisesti määrätty säännöt tai menettelytavat, niihin luettuna ne, jotka tarkoittavat väärinkäytösten estämistä.

15. Mikäli osapuolet pitävät tarpeellisenä, voidaan menettelystä yhteisestä sopimuksesta laatia pöytäkirja ja antaa siitä jäljennökset heidän käytettäväkseen.

16. (1) On ryhdyttävä sopiviin toimenpiteisiin sen varmistamiseksi, että valitusmenettely samoin kuin sitä koskevat säännöt ja käytäntö ja sen käyttämisestä koskevat ehdot saataan työntekijöiden tietoon.

(2) Valituksen esittänyt työntekijä on pidettävä tietoisena menettelyn kulusta ja siitä mitä on tehty hänen valituksensa johdosta.

IV. Selvittämättä jääneiden valitusten käsittely

17. Milloin kaikki valituksen selvittämistä yrityksessä tarkoittavat ponnistukset ovat epäonnistuneet, tulee olla mahdollista selvittää lopullisesti valitus, sen laadun huomioon ottaen, käyttämällä yhtä tai useampia seuraavista menettelyistä:

a) työehtosopimuksissa määrättyä menettelyä, esimerkiksi asianomaisten työnantaja- ja työntekijäjärjestöjen yhdessä suorittamaa asian tutkimista tai vapaaehtoista välimiesmenettelyä, jossa välimiehenä toimii yksi tai useampia yhteisymmärryksessä asianomaisen työnantajan ja työntekijän tai heidän vastaavien järjestöjensä kanssa määrättyjä henkilöitä;

b) asianomaisten julkisten viranomaisten suorittamaa sovittelua tai välimiesmenettelyä;

c) kääntymistä työtuomioistuimen tai muun oikeusviranomaisen puoleen;

d) muuta maan olosuhteiden kannalta sopivaksi katsottavaa menettelyä.

18. (1) Työntekijälle on annettava riittävästi vapaata työstä tämän suosituksen 17 kohdassa mainittuun menettelyyn osallistumista varten.

(2) Työntekijän turvautuminen johonkin 17 kohdassa mainittuun menettelyyn ei saa aiheuttaa hänelle palkan menetystä, silloin kun menettelyn kuluessa hänen valituksensa todetaan oikeutetuksi. Mikäli mahdollista, on pyrittävä järjestämään tällainen menettely asianomaisen työntekijän työajan ulkopuolella.

(Suomennos)

Liite F

Työkyvyttömyys-, vanhuus- ja jälkeenjääneiden etuuksia koskeva suositus (n:o 131)

Kansainvälisen työjärjestön yleinen konferenssi,

aloitettuaan Kansainvälisen työtoimiston hallintoneuvoston kokoonkutsutun Genevessä 7 päivänä kesäkuuta 1967 viidennenkymmenenensimmäisen istuntokautensa ja

päätettyään hyväksyä eräitä ehdotuksia, jotka tarkoittavat vuoden 1933 vanhuusvakuutusopimuksen (teollisuus ym.), vuoden 1933 vanhuusvakuutusopimuksen (maatalous), vuoden 1933 työkyvyttömyysvakuutusopimuksen (teollisuus ym.), vuoden 1933 työkyvyttömyysvakuutusopimuksen (maatalous), vuoden 1933 jälkeenjääneidenvakuutusopimuksen (teollisuus ym.) ja vuoden 1933 jälkeenjääneidenvakuutusopimuksen (maatalous) muuttamista, mikä kysymys on neljäntenä kohtana istuntokauden päiväjärjestyksessä, ja

päätettyään, että nämä ehdotukset laaditaan suosituksen muotoon, joka täydentää vuoden 1967 työkyvyttömyys-, vanhuus- ja jälkeenjääneiden etuuksia koskevaa yleissopimusta, hyväksyy tänä 29 päivänä kesäkuuta 1967 seuraavan suosituksen, jonka nimenä on "Työkyvyttömyys-, vanhuus- ja jälkeenjääneiden etuuksia koskeva suositus, 1967":

I. Yleisiä määräyksiä

1. Tässä suosituksessa

a) "lainsäädäntö" käsittää kaikki sosiaaliturvaa koskevat lait ja asetukset sekä lakisääteiset määräykset;

b) "määrätty" tarkoittaa kansallisessa lainsäädännössä tai kansallisen lainsäädännön nojalla määrättyä;

c) "huollettava" viittaa riippuvuussuhteeseen, jonka määrättyissä tapauksissa oletetaan vallitsevan;

d) "aviovaimo" tarkoittaa aviovaimoa, jonka toimeentulo on hänen aviomiehensä riippuvainen;

e) "leskivaimo" tarkoittaa naista, jonka toimeentulo aviomiehen kuoleman sattuessa oli riippuvainen aviomielestä;

f) "lapsi" tarkoittaa

i) oppivelvollisuusiässä olevaa tai 15 vuotta nuorempaa lasta, jolloin korkeampi ikä otetaan huomioon;

ii) määrättyin edellytyksin lasta, joka ei ole saavuttanut määrättyä, edellisessä alakohdassa mainittua ikää korkeampaa ikää, silloin kun lapsi on ammattiopissa tai jatkaa opintojaan tai kun hän kroonisen sairauden tai ruumiinvamman vuoksi on kykenemätön ansiotyöhön;

g) "odotusaika" tarkoittaa joko maksukautta, työssäolokautta tai asumisaikaa tai mitä tahansa näiden yhdistelmää sen mukaan kuin on määrätty;

h) "maksuihin perustuvat etuudet" tarkoittavat etuuksia, joiden saanti riippuu turvaa saavien henkilöiden tai heidän työnantajansa välittömästä osallistumisesta rahoitukseen tai määrätystä työssäolokaudesta.

II. Turvaa saavat henkilöt

2. Jäsenvaltioiden tulee ulottaa työkyvyttömyys- ja vanhuusetuuksia koskeva lainsäädäntönsä koskemaan, tarvittaessa vaihteittain ja asianmukaisin ehdoin,

a) henkilöitä, joiden työ on tilapäisluontoista;

b) kaikkia ansiotyössä olevia henkilöitä.

3. Jäsenvaltioiden tulee ulottaa jälkeenjääneiden etuuksia koskeva lainsäädäntönsä koskemaan, tarvittaessa vaihteittain ja asianmukaisin ehdoin,

a) sellaisten henkilöiden vaimoja, lapsia ja muita kansallisessa lainsäädännössä määrättyjä huollettavia, joiden työ on tilapäisluontoista;

b) kaikkien ansiotyössä olevien henkilöiden vaimoja, lapsia ja muita kansallisessa lainsäädännössä määrättyjä huollettavia.

II. Kysymykseen tulevat vakuustapahtumat

4. Työkyvyttömyyttä määriteltäessä on otettava huomioon kyvyttömyys harjoittaa tyydyttävän ansiotulon antavaa ammattia.

5. Osittaisen työkyvyttömyyden johdosta on määrätyn edellytyksin maksettava alennettua etuutta.

6. Niiden henkilöiden turvaa silmällä pitäen, jotka ovat ylittäneet määrätyn iän, mutta eivät ole tulleet eläkeikään, jäsenvaltioiden tulee myöntää määrätyn edellytyksin etuuksia

a) henkilöille, joiden on todettu tai joiden otaksutaan olevan työhön kykenemättömiä;

b) henkilöille, jotka ilman omaa syytään ovat olleet työttömiä määrätyn pituisen ajan; tai

c) muille määrätyle henkilöryhmille, joiden kohdalla tällainen toimenpide on oikea sosiaalisista syistä.

7. Eläkeikää on määrätyn ehdoin alennettava, mikäli on asianmukaista, muiden määrättyjen henkilöryhmien osalta, joiden kohdalla tällainen toimenpide on oikea sosiaalisista syistä.

8. Alennettua vanhuuseläkettä on määrätyn edellytyksin maksettava turvaa saavalle henkilölle, joka vain siitä syystä, että hän oli korkeassa iässä kun vuoden 1967 työkyvyttömyys-, vanhuus- ja jälkeenjääneiden etuuksia koskevan yleissopimuksen toteuttava lainsäädäntö tuli voimaan, ei täyttänyt määrättyjä kelpoisuusehtoja, mikäli mainitun sopimuksen 18 artiklan 1, 3 tai 4 momentin määräysten mukaista etuutta ei myönnetä tällaiselle henkilölle säännöllistä eläkeikää korkeammassa iässä.

9. Milloin ehtona leskivaimon oikeudelle jälkeenjääneen etuuteen on määrätyn iän täyttäminen, on iältään nuoremmalle leskivaimolle annettava kaikkea apua ja helpotusta niihin luettuna koulutus ja työhönsijoitus, ja tarvittaessa etuuden maksaminen, että hän voisi saada sopivaa työtä.

10. Leskivaimolla, jonka aviomies oli täyttänyt määrätyn kelpoisuusehdot, mutta joka ei itse täytä jälkeenjääneen etuuden saamiseksi asetettuja ehtoja, tulee olla oikeus saada avustusta määrättyä ajalta tai kuolemantapauksen johdosta maksettava kertakaikkinen etuus.

11. Leskivaimolle maksettavaa, maksuihin perustuvaa vanhuusetuutta tai jälkeenjääneen etuutta ei ole lakkautettava määrätystä iästä lähtien yksinomaan siitä syystä, että asianomainen henkilö on ansiotyössä.

12. Työkyvyttömyyden ja huollettavalla leskimiehellä tulee määrätyn edellytyksin olla sama oikeus jälkeenjääneen etuuteen kuin leskivaimolla.

13. Työkyvyttömyysetuus on taattava aina-

kin turvaa saavalle henkilölle, joka ennen vakuutustapahtumaa on määrättyjen säännösten mukaisesti täyttänyt vaatimuksen odotusajasta, joka voi olla viiden vuoden maksu- tai työssäolokausi tai viiden vuoden asumisaika.

14. Työkyvyttömyysetuuden saamiseksi vaadittu odotusaika on jätettävä huomioon ottamatta tai sitä on lyhennettävä määrätyn edellytyksin nuorten työntekijäin osalta, jotka eivät ole saavuttaneet määrättyä ikää.

15. Työkyvyttömyysetuuden saamiseksi vaadittu odotusaika on jätettävä huomioon ottamatta tai sitä on lyhennettävä määrätyn edellytyksin, kun työkyvyttömyys johtuu tapaturmasta.

16. Vanhuusetuus on taattava ainakin turvaa saavalle henkilölle, joka ennen vakuutustapahtumaa on määrättyjen säännösten mukaisesti täyttänyt vaatimuksen odotusajasta, joka voi olla 20 vuoden maksu- tai työssäolokausi tai 15 vuoden asumisaika.

17. Milloin vanhuusetuuden saannin ehtona on vähimmäiskausi maksuja tai työssäoloa, on alennettu etuus taattava ainakin turvaa saavalle henkilölle, joka ennen vakuutustapahtumaa on määrättyjen säännösten mukaisesti täyttänyt vaatimuksen kymmenen vuoden maksu- tai työssäolokaudesta.

18. Milloin vanhuusetuuden saannin ehtona on vähimmäiskausi maksuja tai työssäoloa, on vanhuusetuuden määrää nostettava määrätyn edellytyksin:

a) mikäli etuuden saannin ehtona on luopuminen määrätystä ansiotyöstä: jos eläkeiän saavuttanut ja etuuden saamiseksi vaaditun maksu- tai työssäolokauden täyttänyt henkilö siirtää eläkkeelle jäämistään;

b) mikäli vanhuuseläkkeen saannin ehtona ei ole luopuminen määrätystä ansiotyöstä: jos eläkeiän saavuttanut ja eläkkeen saamiseksi vaaditun maksu- tai työssäolokauden täyttänyt henkilö siirtää eläkehakemuksensa jättämistä.

19. Jälkeenjääneen etuus on taattava ainakin samoilla odotusajalla koskevilla ehdoilla kuin mitkä määrätään tämän suosituksen 13. kohdassa työkyvyttömyysetuuden saantia varten.

20. Milloin työkyvyttömyys-, vanhuus- ja jälkeenjääneiden etuuksien saannin ehtona on maksu- tai työssäolokausi, on ainakin sairaudesta, tapaturmasta tai äitiydestä johtuvat työkyvyttömyyskaudet ja pakolliset työttömyyskaudet, joilta on suoritettu korvausta, sisälly-

tettava määrätyn edellytyksin maksu- tai työssäolokausiin laskettaessa asianomaisen henkilön täyttämää odotusaikaa.

21. Mikäli työkyvyttömyys-, vanhuus- ja jälkeenjääneiden etuuksien saannin ehtona on maksu- tai työssäolokausi, on asevelvollisuus-aika määrätyn edellytyksin sisällytettävä maksu- tai työssäolokauteen laskettaessa asianomaisen henkilön täyttämää odotusaikaa.

IV. Etuudet

22. Vuoden 1967 työkyvyttömyys-, vanhuus- ja jälkeenjääneiden etuuksien koskevan yleissopimuksen V osan taulukossa ilmoitettuja prosenttilukuja on korotettava vähintään 10 yksiköllä.

23. Kansallisessa lainsäädännössä on määrätävä työkyvyttömyys-, vanhuus- ja jälkeenjääneiden etuuksien vähimmäismäärät siten, että varmistetaan vähimmäiselintaso.

24. Työkyvyttömyys-, vanhuus- ja jälkeenjääneiden etuuksien määrä on määrääjain tarkistettava ja otettava tällöin huomioon yleisessä ansiotasossa tai elinkustannuksissa tapahtuneet muutokset.

25. Toisen henkilön jatkuvaa apua tai hoitoa tarvitseville eläkkeensaajille on määrätyn edellytyksin myönnettävä korotettu etuus tai lisä- tai erityisetuus.

26. Etuuksia, jotka turvaa saava henkilö olisi muuten oikeutettu saamaan, ei ole lakkautettava yksinomaan siitä syystä, että asianomainen henkilö ei oleskele jäsenvaltion alueella.

